

**BELGISCHE KAMER
VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

49e ZITTINGSPERIODE

GEWONE ZITTING 1998-1999

**HANDELINGEN VAN DE
OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN**

22/03/1999

C 774 Justitie

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

49e LÉGISLATURE

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

**ANNALES DES
RÉUNIONS PUBLIQUES DE COMMISSION**

22/03/1999

C 774 Justice

Sommaire

Lundi 22 mars 1999

COMMISSION DE LA JUSTICE - C 774

Interpellation de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "les critiques du Conseil international de la drogue au sujet de la politique belge du cannabis" (n° 2283)

orateurs : MM. **Van den Eynde, Van Parys**, ministre de la Justice

Motion

Question orale de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "l'indemnité en cas de détention préventive inopérante" (n° 2048)

orateurs : MM. **Van den Eynde, Van Parys**, ministre de la Justice

Question orale de M. André du Bus de Warnaffe au ministre de la Justice sur "la diffusion de données à caractère privé" (n° 2089)

orateurs : MM. **du Bus de Warnaffe, Van Parys**, ministre de la Justice

Interpellation de M. Jean-Paul Moerman au ministre de la Justice sur "l'affaire du dépeceur de Mons" (n° 2299)

orateurs : MM. **Moerman, Van Parys**, ministre de la Justice

Motions

Interpellations jointes de :

- M. Patrick Dewael au ministre de la Justice sur "la libération conditionnelle d'un pédophile récidiviste" (n° 2301)

- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la libération anticipée d'un pédophile quadragénaire d'Ypres" (n° 2302)

orateurs : MM. **Dewael, Laeremans, Van Parys**, ministre de la Justice, **Verwilghen**, président

Motions

Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Justice sur "l'attitude des huissiers de justice" (n° 2107)

orateurs : MM. **Van Hoorebeke, Van Parys**, ministre de la Justice

Question orale de M. Didier Reynders au ministre de la Justice sur "les conséquences de l'arrêt rendu par la Cour d'arbitrage dans l'affaire Vanderzwalmen" (n° 2113)

orateurs : MM. **Reynders, Van Parys**, ministre de la Justice

Question orale de M. Patrick Dewael au ministre de la Justice sur "l'emprisonnement d'un contrevenant en matière d'urbanisme à la prison d'Hasselt" (n° 2130)

orateurs : MM. **Dewael, Van Parys**, ministre de la Justice

Inhoud

Maandag 22 maart 1999

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE - C 774

Interpellatie van de heer Francis Van den Eynde tot de minister van Justitie over "het feit dat het Belgisch cannabisbeleid door de Internationale Drugsraad aan de kaak werd gesteld" (nr. 2283)

sprekers : de heren **Van den Eynde, Van Parys**, minister van Justitie

Motie

Mondelinge vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Justitie over "de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis" (nr. 2048)

sprekers : de heren **Van den Eynde, Van Parys**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer André du Bus de Warnaffe aan de minister van Justitie over "de verspreiding van persoonsgegevens" (nr. 2089)

sprekers : de heren **du Bus de Warnaffe, Van Parys**, minister van Justitie

Interpellatie van de heer Jean-Paul Moerman tot de minister van Justitie over "de zaak van de vrouwenmoordenaar van Bergen" (nr. 2299)

sprekers : de heren **Moerman, Van Parys**, minister van Justitie

Moties

Samengevoegde interpellaties van :

- de heer Patrick Dewael tot de minister van Justitie over "de voorwaardelijke invrijheidstelling van een recidiverende pedofiel" (nr. 2301)

- de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de vervroegde vrijlating van een 45-jarige pedofiel uit leper" (nr. 2302)

sprekers : de heren **Dewael, Laeremans, Van Parys**, minister van Justitie, **Verwilghen**, voorzitter

Moties

Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Justitie over "het optreden van gerechtsdeurwaarders" (nr. 2107)

sprekers : de heren **Van Hoorebeke, Van Parys**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Didier Reynders aan de minister van Justitie over "de gevolgen van het arrest van het Arbitragehof in de zaak Vanderzwalmen" (nr. 2113)

sprekers : de heren **Reynders, Van Parys**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Patrick Dewael aan de minister van Justitie over "de opsluiting van een bouwovertreder in de gevangenis van Hasselt" (nr. 2130)

sprekers : de heren **Dewael, Van Parys**, minister van Justitie

COMMISSION DE LA JUSTICE

RÉUNION PUBLIQUE DU
LUNDI 22 MARS 1999

PRÉSIDENCE de
M. du Bus de Warnaffe

La séance est ouverte à 14.07 heures.

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

OPENBARE VERGADERING VAN
MAANDAG 22 MAART 1999

VOORZITTER :
De heer du Bus de Warnaffe

De vergadering wordt geopend om 14.07 uur.

Interpellatie van de heer Francis Van den Eynde tot de minister van Justitie over "het feit dat het Belgisch cannabisbeleid door de Internationale Drugsraad aan de kaak werd gesteld" (nr. 2283)

Interpellation de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "les critiques du Conseil international de la drogue au sujet de la politique belge du cannabis" (n° 2283)

De voorzitter : De heer Francis Van den Eynde heeft het woord.

De heer **Francis Van den Eynde** (VL.BLOK) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Internationale Drugsraad is een intergouvernementele organisatie die afhangt van de Verenigde Naties en waarvan de leden aangesteld worden door de Wereldgezondheidsorganisatie. Met andere woorden, het gaat om een organisme dat op internationaal vlak over enig gezag beschikt. Wanneer deze instelling haar jaarverslag bekendmaakt, doet een alert bestuur niet alleen de moeite om kennis te nemen van de inhoud ervan, maar houdt het er ook rekening mee.

Welnu, het recentste rapport dat in de loop van de maand februari verscheen, was niet bepaald mals voor het Belgisch beleid. Er staat met zoveel woorden in dat het beleid, inzonderheid wat de vervolging van cannabisgebruikers betreft, verkeerd is. Waarover gaat het ? Hoewel het gebruik van cannabis volgens de wet nog altijd strafbaar is, werd een goed jaar geleden beslist om de laagste prioriteit te geven aan de vervolging van cannabisgebruikers naar

aanleiding van het rapport van het parlement terzake, waartegen de Vlaams Blok-fractie nochtans had geprotesteerd. Ik stel vast dat wij nu gelijk krijgen van de Internationale Drugsraad die ervoor waarschuwt dat het huidige Belgisch beleid de deuren opent voor de legalisering van cannabis, waartegen de Drugsraad ten zeerste gekant is.

Hij voegt eraan toe - dat maakt de zaken voor het beleid in ons land er niet beter op - dat België een van de koplopers is inzake de productie van amfetaminen en ecstasy.

Mijnheer de minister, hebt u kennis van het jongste rapport van de Internationale Drugsraad ? Wat is uw mening omtrent de inhoud ervan ? Welke conclusies trekt u daaruit voor het beleid ?

Immers, wanneer ons drugsbeleid op internationaal vlak aan de kaak wordt gesteld, dan is er een probleem, aangezien het drugsvraagstuk, zoals iedereen terecht onderstreept, enkel internationaal kan worden opgelost.

Ten slotte geef ik nog een bedenking mee. Indien de bevolking van ons land plots om een of andere reden besliste dat niemand nog hoeft te stoppen voor het rood licht, dan zou men de politiemensen de opdracht mogen geven om de hoogste prioriteit te geven aan maatregelen die deze beslissing moeten tegengaan en nog zou het niet lukken. Een repressieve wet moet immers steunen op een zekere consensus bij de bevolking.

Een repressief beleid ten overstaan van drugs steunt op een consensus bij de bevolking. Wanneer de wetgever en de

Executieve macht echter zelf meedelen dat het gebruik van cannabis voortaan de laagste prioriteit voor vervolgingen zal krijgen, dan wordt een totaal verkeerd sein gegeven. Immers, wanneer het beleid zelf niet meer pleit voor de toepassing van de wet, dan kan men niet verwachten dat zij die deze wet geregeld overtreden, ze nog zouden toepassen.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik denk dat de heer Van den Eynde het rapport van de Internationale Drugsraad niet goed heeft gelezen.

Ik citeer even uit bladzijde 51 nr. 428 van dit rapport : "*Il est regrettable que cette directive ait été largement interprétée à tort comme allant dans le sens de la dépenalisation et de la légalisation de l'usage du cannabis*".

In het rapport staat dus dat de circulaire ten onrechte werd geïnterpreteerd alsof het een depenalisatie of legalisatie zou zijn. We vinden eigenlijk precies in het rapport van de Internationale Drugsraad het antwoord terug op de vraag, met name dat er geen sprake is van depenalisatie of legalisatie omdat men ten onrechte de circulaire in die zin heeft geïnterpreteerd.

Indien u het wenst, dan wil ik nog even ingaan op die circulaire waarin een geheel van initiatieven worden aangekondigd in het licht van de gedane vaststellingen.

Aan een eenmalig of incidenteel drugsgebruik wordt een lage prioriteit in het vervolgingsbeleid gegeven. De

aanpak van de georganiseerde drugs-handel en van drugsdelicten ten aanzien van minderjarigen of met schadelijke gevolgen, krijgt een hoge prioriteit. Ik wijs er nogmaals op dat lage prioriteit betekent dat er inderdaad een vervolging kan worden voorzien.

Het is niet omdat er een lage prioriteit wordt voorzien dat er geen vervolging zou zijn. Trouwens, u hebt ook in de drugscirculaire gelezen dat elke inbreuk op de wet, hoe licht ook, door de politie wordt geverbaliseerd. Er wordt een proces-verbaal opgemaakt in het kader van een reactie.

Het uitgangspunt is dat er, hoe dan ook, een reactie moet komen. Bij eenmalig gebruik hoeft dit niet onmiddellijk een repressieve reactie te zijn maar een reactie van hulpverlening.

Naarmate dit eenmalig gebruik evolueert naar een probleemgebruik of overlast bij gebruik van cannabis en andere drugs, is er inderdaad een repressieve reactie. Probleemgebruik bestaat bij geregeld gebruik, afhankelijkheid of verslaving. Overlast betekent drugsgebruik met verbale agressie waarbij mensen hinder ondervinden en omvat allerlei vormen van hinderlijk gedrag ten opzichte van anderen.

Ik ben heel blij dat het rapport erkent dat er inderdaad vervolging is, ook inzake de laagste prioriteit. Vanuit sommige hoeken probeert men ten onrechte de indruk te wekken alsof deze circulaire een depenalisatie of een legalisatie zou zijn.

De XTC-productie is ongetwijfeld, ingevolge de circulaire, een vorm van georganiseerde drugshandel en moet dus een topprioriteit in het vervolgings-beleid zijn.

De **voorzitter**: De heer Francis Van den Eynde heeft het woord.

De heer **Francis Van den Eynde** (VL.BLOK): Mijnheer de minister, u beschuldigt er mij van het verslag slecht te hebben gelezen. Dat zal wellicht te wijten zijn aan de algemene dyslexie waarvan de parlementsleden van het Vlaams Blok vanaf de dag van hun verkiezing het slachtoffer zijn.

Ik stel vast dat, terwijl wij een probleem hebben van "lezen", de minister van Justitie blijkbaar een gehoorprobleem heeft. Ik heb niet gezegd dat u gelegaliseerd had. Ik heb zelf duidelijk gezegd dat het nog altijd een beleid was dat het niet echt toeliet.

U hebt er zelf aan toegevoegd, en dit zijn geen woorden die ik uitvind, dat het de laagste prioriteit was. Dit is destijds

niet alleen zo door mij geïnterpreteerd, maar ook door zeer achtbare collega's van de CVP die op dit ogenblik ministeriële bevoegdheden hebben in het Vlaams Parlement en op een nogal duidelijke wijze brandhout hebben gemaakt van de circulaire.

Wanneer ik het commentaar van een Vlaams christen-democratisch minister van vrouwelijke kunne naast het ongenoegen van de Internationale Drugsrada met het Belgisch beleid leg, dan stel ik vast dat er een probleem is.

Bovendien hebt u mij klaarblijkelijk niet goed gehoord wanneer ik het had over amfetaminen en ecstasy. Ik heb geenszins gezegd dat terzake een laks beleid wordt gevoerd; wel heb ik een van de conclusies van het rapport herhaald, namelijk dat België tot de koplopers behoort inzake de productie van amfetaminen en ecstasy. Ik heb eraan toegevoegd dat wij in Europa een reputatie opbouwen als grootwarenhuis voor dergelijke drugs. Dat komt, mijns inziens, noch de volksgezondheid in België, noch deze in Europa ten goede en is zeker geen goede zaak voor onze reputatie in Europa. Ik dien dan ook een motie van aanbeveling in waarin ik de minister verzoek om het beleid te verstrengen.

De **voorzitter**: De minister heeft het woord.

Minister **Van Parys**: Mijnheer Van den Eynde, ik lees alleen wat er in het verslag staat: *"Il est regrettable que cette directive ait été largement interprétée à tort comme allant dans le sens de la dépenalisation et de la légalisation de l'usage du cannabis"*.

Er is maar een lezing van het rapport mogelijk.

De **voorzitter**: De heer Francis Van den Eynde heeft het woord.

De heer **Francis Van den Eynde** (VL.BLOK): Mijnheer de voorzitter, sta mij toe hierop toch kort te repliceren. De minister haalt een zinnetje uit het rapport en zelfs die zin pleit niet voor het Belgisch beleid. Als ik lees dat *la mesure est largement interprétée dans ce sens-là*, dan zit het beleid fout. Men kan toch geen maatregelen nemen die door een groot deel van de bevolking verkeerd worden geïnterpreteerd en dan zeggen dat men een gezond en degelijk beleid heeft gevoerd.

Minister **Van Parys**: U leest het rapport verkeerd.

De heer **Francis Van den Eynde** (VL.BLOK): Dat is ongetwijfeld het gevolg van de dyslexie waaraan ik door mijn partijpolitiek engagement lijd. Ik heb begrip voor die beschuldiging.

De **voorzitter**: Tot besluit van deze bespreking werd een motie van aanbeveling ingediend door de heer Francis Van den Eynde. Zij luidt als volgt:

"De Kamer, gehoord de interpellatie van de heer Francis Van den Eynde

en het antwoord van de minister van Justitie, verzoekt de regering in haar politiek ten opzichte van de drugsproblematiek opnieuw streng op te treden ook tegen de cannabisgebruikers en deze laatsten dus niet langer het zogenaamde beleid van laagste prioriteit voor vervolging te laten genieten."

En conclusion de cette discussion, une motion de recommandation a été déposée par M. Francis Van den Eynde. Elle est libellée comme suit:

"La Chambre, ayant entendu l'interpellation de M. Francis Van den Eynde

et la réponse du ministre de la Justice, invite le gouvernement à faire preuve à nouveau de sévérité, dans le cadre de sa politique en matière de drogue, à l'encontre des consommateurs de cannabis et, partant, à ne plus faire bénéficier ceux-ci de la politique dite de la priorité mineure en matière de poursuite."

Over de motie zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur la motion aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Mondelinge vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Justitie over "de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis" (nr. 2048)

Question orale de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "l'indemnité en cas de détention préventive inopérante" (n° 2048)

De **voorzitter**: De heer Francis Van den Eynde heeft het woord.

De heer **Francis Van den Eynde** (VL.BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn aandacht werd onlangs op het volgende gevestigd. Op 19 januari 1977 - dat is dus toch al lang geleden - werd een 25-jarige man uit het Aalsterse door de gerechtelijke politie aangehouden op verdenking van moord. Hij zat 65 dagen vast en kwam pas op 25 maart van hetzelfde jaar vrij. Toen werd hem nochtans meegedeeld dat hij nog steeds als verdachte werd beschouwd. In 1995 - 18 jaar later - schreef de man een brief

Francis Van den Eynde

naar het parket van Dendermonde om te vragen hoe het met de zaak stond. Pas toen vernam hij dat het dossier reeds in 1988 of zeven jaar vroeger, geseponeerd was.

Mijnheer de minister, voor zover ik goed ben geïnformeerd - u kunt dit al dan niet bevestigen - zou de betrokkene in september 1998 het kabinet van de minister van Justitie schriftelijk verzocht hebben hem een schadevergoeding toe te kennen wegens het feit dat hij 65 dagen onschuldig in de gevangenis zat. Hij zou - ook daarover kunt u misschien uitsluitsel geven -, althans: toen ik terzake in februari informeerde, nog geen antwoord hebben ontvangen. Graag vernam ik van u, mijnheer de minister, of mijn inlichtingen al dan niet kloppen en in welke maatregelen u hebt voorzien om een en ander te verhelpen.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie : Mijnheer de voorzitter, het dossier in kwestie werd niet geseponeerd. Er was wel een buitenvervolginstelling bij beslissing van de raadkamer van 10 juni 1988. De betrokkene heeft tien jaar later, bij schrijven van zijn raadsman van 18 september 1998, een verzoekschrift ingediend tot vergoeding wegens onwerkzame hechtenis. Dit verzoekschrift werd op 23 september 1998 ontvangen op het kabinet. Er werd bij schrijven van 6 oktober 1998 door de Interdirectionele Steundienst ontvangstmelding gedaan van dit verzoekschrift aan de betrokken raadsman. In dit schrijven werd gezegd dat de minister van Justitie een beslissing zou nemen omtrent dit verzoekschrift binnen de wettelijk voorziene termijn van zes maanden. De beslissing van de minister van Justitie werd ter kennis gebracht van de raadsman van verzoeker bij schrijven van 24 februari 1999 en overeenkomstig de wet van 13 maart 1973 beschikt verzoeker over een termijn van 60 dagen, vanaf de datum van de ministeriële beslissing, om zich eventueel te wenden tot de commissie van beroep inzake onwerkzame hechtenis zodat duidelijk blijkt dat de wettelijk voorziene procedure stipt en correct werd toegepast.

De voorzitter : De heer Francis Van den Eynde heeft het woord.

De heer **Francis Van den Eynde** (VL.BLOK) : Mijnheer de minister, het verheugt mij dat de man een antwoord heeft gekregen, maar ik zet de twee data die u hebt gegeven naast elkaar. Zijn

raadsman schrijft op 18 september 1998, en als ik het goed hebt begrepen, heeft u kabinet geantwoord op 24 februari 1999.

Minister Van Parys : Ik neem aan dat men er belang bij heeft om allerlei zaken in een dubieus daglicht te stellen.

Ik herhaal het nogmaals. Er was een brief van de raadsman van 18 september 1998, een verzoekschrift van 23 september 1998, een ontvangstmelding op 6 oktober 1998. Betrokkene heeft zes maanden tijd om een beslissing te nemen. De beslissing werd genomen op 24 februari en nu loopt de beroepstermijn ten aanzien van de betrokkene voor zover hij zich daartegen zou willen voorzien. Via de beslissing werd de vergoeding toegestaan.

Deze procedure is dus volkomen volgens de wettelijke voorschriften gevoerd en men heeft binnen de veertien dagen een ontvangstmelding gekregen. Ik begrijp dus niet goed waar het probleem zich situeert.

De voorzitter : De heer Francis Van den Eynde heeft het woord.

De heer **Francis Van den Eynde** (VL.BLOK) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor deze toelichting.

- Voorzitter : de heer Lozie

Ik vestig er zijn aandacht op dat mijn vraag werd ingediend op 25 februari 1999 en op 24 februari 1999 heeft het kabinet aan de betrokkene een en ander meegedeeld. Toen ik dus mijn vraag indiende, was het definitieve antwoord bij de betrokkene nog niet aangekomen. Terzake is er dus zeker geen slechte wil, zelfs niet van een volksvertegenwoordiger van de oppositie.

Ik ben verheugd u te horen preciseren dat het geen seponering maar een buitenvervolginstelling is, wat naar mijn mening voor de betrokkene toch beter uitvalt. Het is wel jammer dat hij terzake niet vroeger geïnformeerd werd door het parket.

Hij heeft vrij lang moeten wachten en uiteindelijk zelf moeten schrijven om hiervan verwittigd te worden. Dat is jammer. Ik steun mij op de gegevens die de betrokkene mij verschaft.

De voorzitter : Het incident is gesloten. L'incident est clos.

Question orale de M. André du Bus de Warnaffe au ministre de la Justice sur "la diffusion de données à caractère privé" (n° 2089)

Mondelinge vraag van de heer André du Bus de Warnaffe aan de minister van Justitie over "de verspreiding van persoonsgegevens" (nr. 2089)

Le président : La parole est à M. André du Bus de Warnaffe.

M. André du Bus de Warnaffe (PSC) : Monsieur le président, monsieur le ministre, il apparaît que de façon répétée, certains partis, et en particulier le Vlaams Blok, prennent contact avec des citoyens pour leur transmettre des brochures et des informations qui auraient été demandées par ceux-ci.

Après vérification, il s'avère qu'aucune demande, dans les cas dont nous avons connaissance, n'a été formulée au parti en question et je m'inquiète donc de cette pratique au regard de la législation sur la vie privée, et notamment sur l'utilisation et le traitement de données à caractère personnel.

J'estime ici que nous sommes face à une violation manifeste d'un des principes fondamentaux garantis par la Constitution, à savoir le droit au respect de la vie privée. Une plainte va être déposée auprès de la Commission de la vie privée instituée auprès du ministre de la Justice, et il nous semblerait opportun que vous demandiez au président de la Commission d'analyser celle-ci avec une extrême attention.

Je souhaiterais également vous demander quels sont les moyens dont vous disposez concrètement pour faire cesser ces pratiques provenant d'un parti où le respect de la vie privée semble être une notion inconnue.

Le président : La parole est au ministre.

M. Van Parys, ministre de la Justice : Monsieur le président, je voudrais répondre au collègue du Bus que la Commission de protection de la vie privée dépend du ministère de la Justice pour ses frais de fonctionnement et son secrétariat.

Il faut vous signaler que cette commission, en vertu de l'article 23 de la loi du 8 décembre 1992, est une commission indépendante dont les membres sont nommés par le parlement. Il ne m'appartient donc pas de lui donner des injonctions, je dois respecter son indépendance. Je ne peux dès lors pas me substituer au pouvoir judiciaire dans ce cas.

Je peux vous préciser que la loi du 8 décembre 1992 propose plusieurs voies de recours aux citoyens qui estiment que leur droit à la vie privée est violé. Ils peuvent, par exemple, porter plainte au pénal sur la base de l'article 39 de la loi du 8 décembre 1992. Cet article punit d'une amende de 100 à 100 000 francs celui qui ne traite pas les données loyalement et licitement ou qui traite

des données sans le consentement de la personne concernée ou qui n'avertit pas la personne concernée qu'elle peut introduire une opposition gratuitement. Les citoyens peuvent également, en vertu de l'article 14, introduire une demande auprès du président du tribunal de première instance agissant en référé. Et enfin, comme vous l'avez expliqué, en vertu de l'article 31, les citoyens peuvent porter plainte devant la Commission de protection de la vie privée, mais je ne peux pas donner d'injonctions à cette commission en raison du prescrit de l'article 23.

Le **président** : La parole est à M. André du Bus de Warnaffe.

M. André du Bus de Warnaffe (PSC) : Monsieur le président, je remercie le ministre pour l'information relative aux autres voies de recours.

Le **président** : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

- Voorzitter: de heer du Bus de Warnaffe

Interpellation de M. Jean-Paul Moerman au ministre de la Justice sur "l'affaire du dépeceur de Mons" (n° 2299)

Interpellatie van de heer Jean-Paul Moerman tot de minister van Justitie over "de zaak van de vrouwenmoordenaar van Bergen" (nr. 2299)

Le **président** : La parole est à M. Jean-Paul Moerman.

M. Jean-Paul Moerman (PRL-FDF) : Monsieur le président, monsieur le ministre, coïncidence de dates, c'est le 22 mars 1997 qu'intervenait une première découverte macabre dans une affaire qui n'est toujours pas élucidée et qui, malheureusement, semble connaître des développements inquiétants.

Le 22 mars 1997, on découvrait des sacs poubelles contenant des éléments humains découpés.

La stupéfaction générale ne s'est absolument pas relâchée lorsqu'on s'est aperçu que ces restes humains appartenaient à différentes personnes, identifiées par la suite.

Ultérieurement encore, des découvertes macabres intervinrent, à propos d'une disparition, survenue le 4 janvier 1996, d'une certaine Mme Russo.

Je me permets de vous rappeler ces éléments parce qu'à deux reprises au moins, j'ai été amené à interroger votre

prédécesseur afin de me faire le relais des enquêteurs et/ou du juge d'instruction à propos des moyens en personnel et en matériel affectés à la cellule dite "Corpus" de Mons.

A l'occasion de la présente interpellation, je ne veux mettre en cause ni la compétence, ni la motivation du personnel chargé de l'enquête mais plutôt les moyens dont ils peuvent disposer.

Nous savons, en outre, que de nombreux éléments d'enquête (renseignements, informations, témoignages, pistes éventuelles) sont encore à examiner.

Malheureusement, des rumeurs persistantes et concordantes appellent les réflexions suivantes :

- des témoignages ne peuvent pas être entendus dans des délais raisonnables. Et vous savez, comme moi, que le témoignage humain est fragile et fugace;

- en ce qui concerne la typologie des lieux, tout le quartier de la gare de Mons, où les principales disparitions ont eu lieu, vient d'être totalement mis en chantier. Il est donc urgent d'effectuer tous les devoirs nécessaires, au risque de voir quelques pistes sérieuses ou éléments échappant encore à la sagacité des enquêteurs leur échapper définitivement.

Je voudrais également vous faire part de l'inquiétude croissante des familles, puisqu'il semblerait que des faits semblables, en tout cas quant aux lieux des disparitions - des gares -, et au profil des victimes - des personnes un peu fortes -, se seraient déroulés à Perpignan en France et en plusieurs endroits en Allemagne.

Si j'évoque le cas des affaires examinées en Allemagne, c'est parce qu'il faut savoir que la cellule chargée de la criminalité exceptionnelle en Allemagne comprendrait plus ou moins 300 personnes à temps plein. Ce n'est évidemment pas le cas des enquêteurs belges qui, selon mes dernières informations, seraient 10 avec un chef d'enquête. De plus, ces 10 personnes ne travaillent pas à temps plein, elles sont également chargées des services de garde et de tous les autres dossiers. Ma grande crainte est que, comme cela a été le cas pour d'autres dossiers récemment, par manque de personnel et de moyens, toutes les pistes ne puissent être évoquées en temps utile et que le grand public et surtout les familles des victimes restent sur leur faim.

Le travail des enquêteurs est rendu d'autant plus difficile qu'ils doivent assumer, je vous l'ai dit, leurs rôles de

garde mais aussi que les quelques auxiliaires de police communale qui leur avaient été déferés sont rentrés au commissariat de la police communale dont ils relevaient. En effet, en travaillant à la cellule Corpus, ils étaient littéralement pénalisés. L'agent de police intercommunale qui travaillait à "Corpus" perdait ses indemnités de travail habituelles.

Cette situation devenait paradoxale, ces agents communaux ont réintégré la police communale. J'espère que vous allez me démentir.

Monsieur le ministre, est-il exact que les accords de partenariat entre la gendarmerie et les polices communales ont pris fin à la date du 30 août 1998 et, qu'en outre, les dix enquêteurs de la cellule Corpus ont repris leur rôle de garde à la brigade de la PJ à Mons et qu'ils sont eux-mêmes saisis de dossiers, au même titre que n'importe quel inspecteur ? Cela signifierait *de facto* que la cellule Corpus a été dissoute.

En raison du caractère spécifique du type de criminalité révélé dans cette affaire exceptionnelle, pourquoi une priorité plus importante n'est-elle pas accordée à ce dossier ? Pourquoi ne pas prendre les mesures appropriées à cette spécificité criminelle ? Pourquoi n'avons-nous pas, comme cela existe en Allemagne, une cellule avec des moyens exceptionnels ? C'est le cas dans l'affaire Dutroux; à criminalité exceptionnelle doivent correspondre des moyens exceptionnels. Il est à craindre que des pistes ne soient pas découvertes en temps utile, alors qu'elles figurent peut-être déjà dans les dossiers. Demain, ces éléments pourraient amener les familles des victimes à nous adresser des reproches.

Les moyens de l'enquête ont-ils été suffisants selon l'évolution du dossier et le sont-ils toujours actuellement ? Vous avez compris, monsieur le ministre, que ma question n'est pas formulée comme un reproche, bien loin de là. Le ministère de la Justice est un pilier mais il est bien secoué ces dernières années et il serait dommage de ne pas tirer, aujourd'hui, les enseignements qui s'imposent.

Je voudrais faire aussi cette autre remarque : il ne s'agit évidemment pas de nous immiscer dans le secret de l'enquête. Mes questions concernent les moyens mis à la disposition des enquêteurs. Je trouverais tout à fait normal que vous ne me répondiez pas sur d'autres aspects plus critiques du dossier, ce qui pourrait d'ailleurs nuire à

l'enquête. Je pense cependant que vous pourriez nous rassurer sur les moyens qui sont ou seront débloqués, peut-être dans les heures qui viennent.

Le président : La parole est au ministre.

M. Van Parys, ministre de la Justice : Monsieur le président, en ce qui concerne l'historique de la composition de la cellule Corpus, il y a lieu de distinguer quatre périodes successives.

1. Du 22 mars 1997 au 1er mars 1998, la cellule Corpus se composait de 10 inspecteurs, 2 officiers, 1 analyste, 1 coordinateur informatique à quart temps, 1 opérateur de laboratoire et 1 auxiliaire, 2 employés administratifs.

2. Du 1er mars au 31 août 1998, elle se composait, pour la PJ, de 10 inspecteurs, 3 officiers, 1 analyste, 1 coordinateur informatique à quart temps, 1 opérateur de laboratoire et 1 auxiliaire, 1 employé administratif. Pour les polices communales : 6 policiers communaux travaillant dans les locaux de la police judiciaire. Pour la gendarmerie : 4 gendarmes travaillant sous la responsabilité d'un officier dans des locaux mis à leur disposition dans les bâtiments de la gendarmerie.

3. Du 1er septembre au 15 décembre 1998 : 10 inspecteurs, 1 chef d'enquête, 1 coordinateur, 1 analyste, 3 employés, 1 opérateur de laboratoire. Je dois vous signaler que ces 10 inspecteurs et le chef d'enquête ont été réintroduits dans leur rôle de garde de la PJ. Ils ne travaillent pas vraiment à temps plein sur cette affaire car ils doivent également accomplir leur mission de garde.

Durant cette période, il a été proposé au magistrat instructeur de confier par apostilles à la gendarmerie et aux polices communales, la finalisation des tâches qui leur avaient été confiées pendant la période d'extension de la cellule. Le procureur général près la cour d'appel de Mons a, par ailleurs, adressé un courrier aux bourgmestres, aux commissaires de police et aux autorités de gendarmerie insistant sur la nécessité d'accorder la priorité aux apostilles du juge d'instruction, M. Pillette.

La situation à dater du 15 décembre 1998 est la même situation que pour la période antérieure, sous réserve que l'opérateur de laboratoire n'est plus affecté au dossier Corpus.

Je précise que la brigade spéciale de la police judiciaire, qui a élaboré un programme scientifique en matière

d'homicide, est également à la disposition du magistrat instructeur, notamment pour l'exécution de certains devoirs ou missions ponctuelles.

Je me permets d'attirer votre attention sur le fait que, selon l'article 28 de la loi Franchimont, il appartient en premier lieu aux autorités judiciaires compétentes de décider des effectifs à affecter à cette enquête car il revient à celles-ci d'opérer une répartition entre les différentes enquêtes dans le ressort ou, éventuellement, au collège des procureurs généraux d'affecter les effectifs policiers aux enquêtes prioritaires lorsque les moyens manquent dans un ressort. On ne peut pas oublier que le ressort de la cour d'appel de Mons est déjà mobilisé par l'enquête relative aux tueries du Brabant wallon.

Je précise encore que la cellule Corpus a été invitée à mettre au point une procédure particulière de relevés d'indices et de descentes sur les lieux des macabres découvertes afin de centraliser les indices éventuels. Dans le cadre plus précis des disparitions, une circulaire sur les devoirs urgents et de première ligne a été élaborée en accord avec le collège des procureurs généraux.

En ce qui concerne l'approche globale de la lutte contre ce type de criminalité, il y a lieu de préciser que, conformément à la directive du 21 février 1997 relative à la spécialisation et à la collaboration entre les services de police, les affaires de meurtre sont traitées de préférence par la police judiciaire près les parquets.

Il a par ailleurs, et comme exposé ci-dessus, été créé au sein de la brigade nationale de la police judiciaire un programme "homicide" dont les missions sont les suivantes :

- la gestion d'une documentation générale, ainsi que d'une documentation spécialisée et plus étendue pour les homicides qui répondent à une série de critères;

- l'élaboration d'une approche intégrée grâce à une exploration et à une application permanente des expertises, des techniques et des technologies disponibles;

- la circulation fluide des données aussi bien au niveau opérationnel dans le cadre d'une enquête bien déterminée qu'au niveau stratégique;

- remplir le rôle d'interlocuteur vis-à-vis des tiers, tels que le SGAP, le magistrat national, la gendarmerie, la police locale, diverses instances et services étrangers;

- remplir un rôle de coordinateur lorsqu'une enquête dépasse les limites des arrondissements ou les frontières du pays.

A cet égard, s'il faut assurer des relais sur le plan international, je vous demanderai de me communiquer les informations nécessaires ou de les transmettre aux autorités compétentes afin que la section de police judiciaire puisse remplir son rôle de coordinateur. Je ne suis pas en mesure de vous confirmer si les éléments que vous nous avez cités correspondent à ceux de l'enquête car les autorités judiciaires compétentes travaillent de façon indépendante. Toutefois, je suis tout disposé à transmettre vos informations au magistrat responsable, par l'intermédiaire du procureur général près la cour d'appel de Mons.

Je vous signale également que l'Institut national de criminalistique et de criminologie reste à la disposition du juge d'instruction responsable de l'affaire.

En ce qui concerne les victimes, on m'a signalé que depuis le début de l'enquête et les premières découvertes datant du 22 mars 1997, tant le magistrat instructeur que le procureur du Roi ont eu le souci de rencontrer les familles des victimes et de s'assurer de l'identification de ces dernières afin que les familles soient les premières informées. Des contacts réguliers et périodiques sont maintenus avec ces familles qui ont toujours trouvé auprès de ces magistrats une oreille attentive. Mes informations font état de très bons contacts entre les familles, les conseils et la justice.

Si vous disposez d'informations contraires, concrètes, il faut me les signaler. Je les transmettrai au procureur général près la cour d'appel. Mais il appartient en premier lieu aux autorités judiciaires compétentes de fixer l'effectif.

Le président : La parole est à M. Jean-Paul Moerman.

M. Jean-Paul Moerman (PRL-FDF) : Monsieur le président, monsieur le ministre, j'ai eu, en définitive, la confirmation de mes craintes. Les rumeurs dont je vous fais part sont répercutées par la presse. Il vous suffit donc de lire "Le Soir" du 22 mars ou "La Dernière Heure" ou "La Province" de Mons pour obtenir toutes les informations sur la base desquelles je vous interpelle.

Vous m'avez confirmé avec beaucoup de loyauté qu'il n'existe pas de cellule corpus en tant que telle; il n'y a qu'un

ensemble de personnes désignées qui doivent accomplir leur rôle de garde, qui sont malheureusement saisies de tas d'autres dossiers et ne peuvent donc pas, dans une affaire d'une telle importance, s'adonner pleinement à l'examen du dossier.

Vous m'avez parlé de la cellule Brabant wallon; ne rions pas. La prescription de vingt années est proche. Je sais qu'elle dispose de beaucoup de personnel; peut-être serait-il temps de voir si certains personnels ne pourraient pas être dégagés ?

Le drame de Mons n'est pas que les victimes soient mal reçues, mais que les coupables restent introuvables. M. Poncelet, le père du malheureux inspecteur judiciaire, est reçu chaque fois qu'il le demande. Les familles des victimes dans le Brabant wallon sont bien reçues. Tout le monde est bien reçu mais ce n'est pas l'objet de mon interpellation.

Par mon interpellation, je veux soulever le fait que, dans notre pays, malgré les messages forts adressés à la population, vous agissez exactement dans le sens inverse. Vous me l'avez confirmé.

Comme vous êtes un professionnel, vous appréciez à leur juste valeur la pertinence de mes propos : qu'est-ce qui a fait le mal d'un dossier comme celui du Brabant wallon, que vous connaissez fort bien ? C'est que les enquêteurs ont constamment été changés, que trois juges d'instruction différents interviennent sur des éléments importants de l'enquête. Les personnes qui pourraient suivre les enquêtes de leur origine à leur fin sont perpétuellement mutées : on recommence tout.

Je ne dirai pas que cette désorganisation est voulue : je ne pense pas qu'un esprit critique aurait osé agir aussi grossièrement. C'est une simple désorganisation. A mon sens, il serait raisonnable d'affecter au moins dix personnes à temps plein dans cette cellule; ce n'est pas grand-chose. Si j'en crois la presse, souvent bien informée dans notre pays, véritable soupe de sécurité de notre démocratie, plus de mille informations diverses seraient encore en cours. C'est ce que dévoile cet article du "Soir" du 22 mars 1999.

Il est exact que certaines informations peuvent paraître plus sérieuses les unes que les autres, mais nous n'en savons rien. Un simple détail peut constituer le déclencheur d'une solution.

Je lis dans la presse des éléments d'enquête qui me semblent tout à fait intéressants : il est question du maniaque qui pourrait provenir de la

région de Mons et qui terrorise maintenant le quartier de la gare. Manifestement, certaines personnes lancent des signaux.

Monsieur le ministre, je ne crois pas que, lorsque la presse est "sensibilisée", ce soit toujours pour nuire à l'enquête. Parfois, ce sont de réels appels au secours. Certains enquêteurs ne peuvent pas travailler sérieusement, ne disposent pas du personnel nécessaire et craignent surtout que de nouvelles découvertes ne se produisent demain. Je souhaiterais une approche plus responsable et l'attribution à la cellule du personnel nécessaire.

Si des magistrats ou des enquêteurs ou d'autres personnes sensibilisent plus librement la presse que leur ministre - et il ne faut pas négliger une certaine pesanteur hiérarchique ou la peur de déplaire en réitérant vainement les mêmes demandes - notre commission doit dès lors vous entourer puisque, pour la première fois, vous nous répondez; malheureusement, vous confirmez ce que nous pensions.

M. Van Parys, ministre : Si vous souhaitez que je propose au procureur général Ladrière de diminuer la cellule de Jumet, dites-le moi. Dans ce cas, d'autres interpellations me seront adressées pour me dire qu'on n'est pas d'accord avec cela.

Je vous rappelle qu'en ce moment la cellule Corpus est composée de dix inspecteurs, un chef d'enquête, un coordinateur, un analyste, trois employés, un opérateur de laboratoire. Mais les dix inspecteurs participent aussi au rôle de garde de la police judiciaire. Ils ne sont donc pas chargés d'autres dossiers ou d'autres missions.

- *Président : M. Verwiltghen*

Le président : La parole est à M. Jean-Paul Moerman.

M. Jean-Paul Moerman (PRL-FDF) : Monsieur le président, M. le ministre nous dit, avec beaucoup de finesse, sans doute politique : si vous souhaitez qu'on diminue une cellule pour en augmenter une autre, nous voulons bien le faire. Ce n'est pas cela que j'ai dit. L'objet de mon interpellation est d'obtenir des moyens supplémentaires dans un dossier exceptionnel.

Par ailleurs, vous me dites que les inspecteurs attachés à la cellule Corpus n'ont pas d'autre mission que leur rôle de garde dans ce dossier-là. Mais être de garde signifie aussi répondre aux autres dossiers éventuels qui se présentent.

M. Van Parys, ministre : Ils doivent être présents lors de leur rôle de garde, mais ils ne sont pas chargés d'autres

dossiers spécifiques. Ils sont chargés de ce seul dossier, mais lorsque vient leur tour, ils doivent assurer la garde. C'est la seule chose qui a changé par rapport à la période précédente.

M. Jean-Paul Moerman (PRL-FDF) : Entre-t-il dans vos intentions de donner des moyens supplémentaires à la cellule Corpus ?

M. Van Parys, ministre : Je viens de vous expliquer que je n'en ai nullement l'intention parce que ce n'est pas de ma compétence mais de celle des autorités judiciaires. C'est au procureur général près la cour d'appel de Mons qu'il revient de faire ce qu'il faut pour disposer des moyens nécessaires. Je l'informerai de votre interpellation et je lui demanderai d'être attentif à disposer des moyens nécessaires pour aboutir dans cette enquête. Mais ce n'est pas à moi de déterminer des priorités, c'est au procureur général, M. Ladrière, de le faire.

Le président : En conclusion de cette discussion, des motions ont été déposées.

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Jean-Paul Moerman en Patrick Dewael en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellatie van de heer Jean-Paul Moerman

en het antwoord van de minister van Justitie, - overwegende de herhaalde verzoeken om bijkomende middelen inzake personeel en materieel voor de cel-Corpus;

- overwegende de ernst van de feiten, hun eventuele samenhang met dossiers die momenteel onder meer in Frankrijk en Duitsland worden onderzocht;

- overwegende dat het verstrijken van de tijd sommige sporen onbruikbaar kan maken;

vraagt de regering de cel-Corpus te Bergen de middelen te geven waar de onderzoeksrechter en de mensen die voor het onderzoek verantwoordelijk zijn, om verzoeken, en vraagt dat de cel-Corpus opnieuw wordt opgericht, dat ze op een samenhangende en homogene manier kan werken en dat de personeelsleden van de cel-Corpus niet worden ingezet voor bewakingsopdrachten noch voor andere dossiers, waardoor de werking van de onderzoekscel-Corpus in het gedrang kan komen."

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Jean-Paul Moerman et Patrick Dewael et est libellée comme suit :

président

"La Chambre, ayant entendu l'interpellation de M. Jean-Paul Moerman

et la réponse du ministre de la Justice, - considérant les demandes persistantes de moyens supplémentaires en personnel et matériel de la cellule Corpus;

- considérant l'extrême gravité des faits, leurs connexions éventuelles avec des dossiers actuellement mis en évidence notamment en France et en Allemagne;

- considérant qu'en outre, l'écoulement du temps est de nature à rendre certaines pistes inexploitable;

invite le gouvernement à donner à la cellule Corpus à Mons les moyens réclamés par le juge d'instruction et par les responsables de l'enquête, demande que la cellule Corpus soit reconstituée, qu'elle puisse travailler de manière cohérente et homogène, et que les agents de la cellule Corpus ne soient pas affectés aux rôles de garde ni à d'autres dossiers, ce qui est préjudiciable au bon déroulement de l'enquête de la cellule Corpus."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Servais Verherstraeten.

Une motion pure et simple a été déposée par M. Servais Verherstraeten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Samengevoegde interpellaties van :

- de heer Patrick Dewael tot de minister van Justitie over "de voorwaardelijke invrijheidstelling van een recidiverende pedofiel" (nr. 2301)

- de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de vervroegde vrijlating van een 45-jarige pedofiel uit Ieper" (nr. 2302)

Interpellations jointes de :

- M. Patrick Dewael au ministre de la Justice sur "la libération conditionnelle d'un pédophile récidiviste" (n° 2301)

- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la libération anticipée d'un pédophile quadragénaire d'Ypres" (n° 2302)

De voorzitter : De heer Patrick Dewael heeft het woord.

De heer Patrick Dewael, voorzitter van de VLD-fractie : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, nog niet zo lang geleden bereikte ons het

ontstellende bericht dat een onverbeterlijke pedofiel uit Ieper op vrijdag 12 maart opnieuw werd aangehouden door de onderzoeksrechter in Doornik. Sta me toe de feiten nog eens op een rij te plaatsen.

De betrokkene werd in 1984 voor de eerste keer veroordeeld tot 2 jaar cel waarvan de helft voorwaardelijk wegens zedenfeiten. In 1985 is hij hervallen en is hij veroordeeld tot zes maanden cel extra. De man is in 1991 door het hof van assisen tot 20 jaar dwangarbeid veroordeeld wegens zwaarwichtige verkrachtingen. Het gaat hierbij om jongens van zeven en acht jaar. In juni 1998 kwam hij de voorwaardelijke invrijheidstelling. Het besluit hiertoe werd ondertekend door de minister van Justitie. In oktober 1998 zou hij twee kinderen van 9 en 11 jaar hebben verkracht in Moeskroen en Ieper. De betrokkene zou de feiten hebben bekend.

Mijnheer de minister, velen dachten dat de verantwoordelijken hun les hadden geleerd na de affaire-Dutroux. Wij moeten echter vaststellen dat ook in het zogenaamde post-Dutroux tijdperk nog steeds heel gevaarlijke misdadigers voorwaardelijk worden vrijgelaten alhoewel het risico op recidive reëel is. Mijnheer de minister, hoe kunt u dergelijke beslissingen verklaren? Hoe kunt u dit rechtvaardigen?

De geloofwaardigheid van ons justitieel systeem wordt nog steeds aangetast door het feit dat vervolging, straftoemeting en strafuitvoering te weinig effectief worden toegepast. Een correcte straftoemeting en strafuitvoering zijn onontbeerlijk voor de geloofwaardigheid van het gerechtelijke optreden. Dit betekent niet noodzakelijk dat strengere straffen moeten worden uitgesproken maar wel dat de uitgevoerde straf maximaal aan de uitgesproken straf moet beantwoorden.

Wat de straftoemeting betreft wil ik zeggen dat onze rechters het nog steeds moeten stellen met een hopeloos verouderd Strafwetboek. De wettelijk bepaalde strafmaten zijn volkomen achterhaald en ontoereikend. Deze problematiek zal morgen opnieuw aan bod komen in deze commissie. Een kentering, voornamelijk op het vlak van seksuele misdrijven en de bescherming van minderjarigen, lijkt nog niet voor morgen te zijn aangezien sommigen dit debat willen uitstellen tot na de verkiezingen van 13 juni. Ik zal morgen ongetwijfeld de kans krijgen om hierop terug te komen.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wat de wet-Lejeune betreft zijn reeds verschillende wets-

voorstellen ingediend. Het is algemeen erkend dat te veel misdadigers te vlug vrijkomen. Na een derde van de straf kan een verzoek tot vrijlating worden ingediend. In vele gevallen wordt dit verzoek ook ingewilligd.

Het gaat niet alleen om het instrument van de voorwaardelijke invrijheidstelling. U weet dat de uitvoerende macht ook nog andere instrumenten bezit. Ik denk onder meer aan het koninklijke genaderecht, de voorlopige invrijheidstelling op proef met het oog op genade en het penitentiair verlof. De vrij onoordeelkundige toepassing van deze gunstmaatregelen ondermijnt de inspanningen van politie, parket en magistratuur. Bovendien schokt het de publieke opinie die gevaarlijke individuen al te vlug vrij ziet rondlopen.

In het parlement werd een wet goedgekeurd waardoor in de toekomst niet langer de minister van Justitie maar wel de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling dergelijke dossiers behandelen. Deze nieuwe regeling geldt sinds 1 maart van dit jaar. Wij hebben steeds ervoor gepleit de strafuitvoering te ontnemen aan de uitvoerende macht en toe te vertrouwen aan de rechterlijke macht. Met andere woorden, deze commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling zijn volgens mij pseudo-strafuitvoeringsrechtbanken.

Mijns inziens moeten wij binnenkort overgaan tot de creatie en installatie van daadwerkelijke strafuitvoeringsrechtbanken.

Ik kom terug op de problematiek van de vervroegde vrijlating van een gevaarlijke pedofiel. Op 24 februari 1999, 1 week vóór het operationeel worden van de nieuwe commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling, verscheen terzake een bijdrage in Knack met de profetische aanhef, ik citeer : "Je zal maar minister van Justitie wezen wanneer een volgende Patrick Derochette in herhaling valt na zijn vrijlating". De inkt van het artikel was nog niet droog of het was reeds zo ver.

Na het voorval hebt u de pers te woord gestaan en verklaard dat we niet voor een nieuwe zaak-Dutroux staan. Ik citeer u : "De voorwaardelijke vrijlating van D.V. is gedurende een jaar voorbereid. Al het mogelijke is gedaan om de reïntegratie van de man goed te laten verlopen. Dat de man ondanks alle ingebouwde controles zich toch opnieuw aan kinderen heeft vergrepen, kon niemand voorkomen of voorspellen, hoe erg ik dat ook vind".

Deze uitleg is iets te gemakkelijk. De voorwaardelijke invrijheidstelling viel nog onder het oude systeem. Iedereen

was het erover eens dat dit systeem zeer gebrekkig werkte omdat de zogenaamde ingebouwde controles van weinig betekenis waren. Het sluitstuk van dat systeem was de handtekening van de minister die in juni 1998 onder de vrijlating werd gezet.

Mijnheer de minister, u draagt terzake politieke verantwoordelijkheid.

Ik kan niet anders dan vaststellen dat het aantal behandelde gratieverzoeken daalt, terwijl het aantal mensen die in voorwaardelijke vrijheid worden gesteld stijgt. Er zit weinig lijn in het strafbeleid en het strafuitvoeringsbeleid. Welke verantwoording kunt u geven voor deze tendensen?

De voorzitter: De heer Bart Laeremans heeft het woord.

De heer **Bart Laeremans** (VL.BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de vervroegde vrijlating van de heer Hoevenaeghel heeft het Vlaams Blok erg geschokt.

Toen we in augustus en september 1996 toenmalig minister De Clerck interpelleerden, zaten we in een gelijkaardige situatie. Er was echter één groot verschil. Toen was alles nieuw. Het was een schandaal dat ons land nooit eerder had gekend. Bovendien was het de voorganger van De Clerck die Dutroux had vrijgelaten.

Dit voorval is totaal anders. Het is duidelijk dat de voorwaardelijke invrijheidstelling zeer slecht functioneert. Over deze problematiek werden turven van rapporten opgesteld. Ze werden uitvoerig besproken en goedgekeurd, ook door u. Stilaan kwam men in dit land tot het besef dat men veel te laks optreedt ten aanzien van gevaarlijke pedofielen. Mijnheer de minister, u maakte deel uit van de commissie-Dutroux. U hebt maandenlang met een vergrootglas zitten kijken op een gelijkaardig geval. Toch trekt u niet de juiste conclusies. Men blijft de gezondheid en het leven van kinderen in de weegschaal gooien omdat men niet de moed heeft om gevaarlijke recidivisten achter de tralies te houden.

Betrokkene is een schoolvoorbeeld van recidivisme. De heer Dewael heeft de vorige veroordelingen opgesomd. Betrokkene is geen recidivist in fraude of diefstal maar in verkrachting van kinderen, het allerergste wat onze maatschappij kan overkomen. U weet evengoed als ik dat een recidivist slechts na twee derde van zijn straf kan vrijkomen. Groot is mijn verwondering te vernemen dat in dit geval de vrijlating reeds na een derde van de straf werd toegestaan.

Mijnheer de minister, ik weet dat u kunt verwijzen naar ander kwalificaties en technische verschillen. U wist echter dat het een recidivist was in zedenfeiten ten opzichte van minderjarigen. Alhoewel de technische argumenten van de wet u niet verplichten de man 14 van de 20 jaar vast te houden, had u het wel kunnen doen. U had hem zelf perfect nog 13 jaar achter de tralies kunnen houden. U hebt dat echter geweigerd. U had hem ook nog 7 maanden langer in de cel kunnen houden tot op het ogenblik dat uw fameuze deskundigen van de vrijlatingscommissies over zijn dossier konden oordelen. Ook dat hebt u niet gedaan. Neen, u hebt de man absoluut willen vrijlaten en wetens ervoor gezorgd dat kinderen opnieuw in gevaar konden komen.

Mijnheer de minister, ik ga helemaal niet akkoord met uw verklaringen in "Het Volk", waarin u zegt: "Ik blijf ervan overtuigd dat misdadigers een nieuwe kans moeten krijgen als de voorwaardelijke vrijlating voldoende onderbouwd is." Blijkbaar geldt dat dus voor alle soorten misdadigers. Ten tweede zegt u: "Dat de man zich, ondanks alle ingebouwde controles, toch opnieuw aan kinderen heeft vergrepen kon niemand voorkomen of voorspellen." Mijnheer de minister, dat is werkelijk een onvoorstelbare uitlating. Na hetgeen wij hebben meegemaakt met de zaak-Dutroux kon *überhaupt* iedereen dat voorspellen. Zelfs het kleinste kind had kunnen vaststellen dat hier iemand werd vrijgelaten die een resem feiten had gepleegd die niet te tolereren waren en die hoe dan ook aanleiding hadden moeten geven tot de grootst mogelijke voorzichtigheid.

Ik stel vast dat het hoofd van Justitie zich blijkbaar in een dergelijke hoge ivoren toren bevindt dat hij helemaal is vervreemd van het gezonde verstand van het grootste deel van de bevolking. Het enige verschil met de affaire-Dutroux is dat de slachtoffertjes in dit geval niet dood zijn. Dat heeft u tot op heden gered, mijnheer de minister. Voor het overige getuigt deze vrijlating naar mijn mening van een minstens even grote incompetentie als degene die werd tentoongespreid in de zaak-Dutroux. Misschien getuigt ze zelfs van een grotere incompetentie want u had de nodige ervaring. U wist veel beter dan de heer Wathélet tot welke drama's dit zou kunnen leiden. Toch hebt u hetzelfde gedaan.

Ik wil besluiten met de woorden van de stiefvader die zegt dat Hoevenaeghel nooit meer zou mogen vrijkomen. Ook dat is niet nieuw; naar aanleiding van de zaak-Dutroux hebben we deze stelling

ook gehoord. Jammer genoeg werd echter geen gevolg gegeven aan de algemene schreeuw van de bevolking naar beveiligingsstraffen en het verschaffen van de mogelijkheid aan de rechter om aan de bevolking de garantie te geven dat bepaalde personen nooit meer vrijkomen. Men heeft enkel vrijlatingscommissies ingesteld. Voor het overige werd de mogelijkheid gecreëerd om mensen tijdelijk - maar niet definitief - ter beschikking te stellen van de regering. Mijs inziens had een van de belangrijkste conclusies uit de zaak-Dutroux moeten zijn dat men mensen definitief uit de samenleving moet kunnen verwijderen en men de bevolking de garantie moet geven dat ze - in ieder geval recidivisten - tot aan hun dood achter de tralies blijven. Dat had blijk gegeven van gezond verstand.

Mijnheer de minister, u kent mijn vragen. Zij liggen voor de hand; zij hebben onder meer betrekking op de begeleiding en strekken ertoe een verklaring te krijgen van hetgeen is gebeurd. Mijn belangrijkste vraag is evenwel wat uw conclusies zijn uit deze zeer trieste zaak. Is dit voor u een zoveelste *accident de parcours* of erkent u dat uzelf zeer zwaar hebt gefaald in dit dossier? Hebt u de moed uw excuses aan te bieden aan de ouders van de slachtoffers? Op welke wijze gaat u ervoor zorgen dat de strafrechter in de toekomst de middelen heeft om dit soort mensen nooit meer aan de samenleving prijs te geven?

De voorzitter: De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie: Mijnheer de voorzitter, het voordeel van een interpellatie is dat ik de gelegenheid krijg even dieper in te gaan op een dossier en aan te tonen op welke wijze het is behandeld. U zult merken dat dit dossier niet is behandeld volgens het "oude" systeem maar wel op basis van de elementen waarover wij beschikken nadat wij samen in een onderzoekscommissie een aantal dossiers hebben behandeld.

Ik zal even ingaan op het betreffende dossier. Vanaf 5 mei 1997 voldeed de betrokkene aan de voorwaarden voor de voorwaardelijke invrijheidstelling. Hij werd voorwaardelijk vrijgesteld op 11 juni 1998. Het is onjuist dat hij enkel na twee derde van de straf in voorwaardelijke vrijheid mocht worden gesteld. In dit geval waren de voorwaarden voor de wettelijke herhaling immers niet vervuld. Zoals u weet, is er geen wettelijke herhaling wanneer er sprake is van een misdaad na een vroegere correctionele veroordeling.

Ik wil dan even ingaan op het volledige dossier. U zult onmiddellijk merken dat ten eerste, dit dossier heel grondig is voorbereid; ten tweede, er in een professionele omkadering was voorzien en ten derde, men inzake het toezicht en de begeleiding tijdens de voorwaardelijke invrijheidstelling op een heel andere wijze te werk is gegaan dan bijvoorbeeld in het dossier-Dutroux.

Het dossier is mede op basis van een gespecialiseerd advies van het Centrum voor actie-onderzoek en seksuocriminologisch onderzoek te Brussel, voorbereid geweest door de psychosociale dienst van de gevangenis van Leuven-Centraal. De voorbereiding en het advies van deze instellingen vormen reeds een belangrijk onderscheid met het andere dossier. In het verslag vinden wij een reeks positieve aanknopingspunten terug en komt men tot de conclusie dat de vatbaarheid voor begeleiding en behandeling van de betrokkene evident is, mits er een aantal steunpunten worden uitgewerkt. Op basis van dit gespecialiseerd advies werd de voorbereiding van de omkadering uitgewerkt door middel van uitgangspunten en gesplitste penitentiaire verlopen.

Ik wil even de details van de voorbereidingsfase met u overlopen, omdat ook dit een belangrijk onderscheid is tussen dit dossier en het andere dossier waarmee men het wil vergelijken en waarin niet alleen geen sprake was van een voorbereidend gespecialiseerd onderzoek en advies, maar ook niet van een gedurende een jaar lopende voorbereidingsfase.

Die voorbereidingsfase verliep als volgt. In februari 1997 werden vier uitgangspunten toegestaan met als doel de betrokkene een grondig persoonlijksonderzoek te laten ondergaan met het oog op een gespecialiseerd advies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling in toepassing van de wet van 13 april 1995 betreffende het seksueel misbruik van minderjarigen. Vanaf 23 mei 1997 tot begin september 1997 heeft de betrokkene vier begeleidende uitgangspunten gekregen om hem toe te laten zich aan te bieden bij een therapeutisch centrum dat de mogelijkheden tot verdere begeleiding en behandeling heeft onderzocht. Na deze intake-procedure heeft het centrum beslist de betrokkene effectief in behandeling te nemen. Dit gebeurde in het kader van tweewekelijkse consultaties vanaf augustus 1997, waarvoor de betrokkene telkens een uitgangspunt heeft gekregen. Deze uitgangspunten werden vanaf november 1997 omgezet in

gesplitste penitentiaire verlopen, zodat hij om de twee weken de therapie verder kon ondergaan. Deze voorbereidingshandelingen zijn uiteraard gesitueerd vóór de beslissing van de V.I. De strafuitvoeringsmodaliteiten werden telkens geëvalueerd en bleken gunstig te verlopen. Na die voorbereidingsfase van één jaar en op basis van de gespecialiseerde adviezen werd een omkadering uitgewerkt, die naar aanleiding van de beslissing tot voorwaardelijke invrijheidstelling werd voorgelegd. Het verschil inzake omkadering is werkelijk substantieel en fundamenteel. De omkadering bestond uit vier grote lijnen.

Eerst was er een gespecialiseerde psychotherapeutische begeleiding die werd toevertrouwd aan een therapeutisch centrum in Ieper, waarbij een klinisch psycholoog-seksuoloog betrokkene om de veertien dagen zou behandelen. Dat begon reeds tijdens de voorbereidingsfase in augustus 1997.

Het tweede element van de omkadering was de brede psychosociale begeleiding die werd opgenomen door een sociaal centrum te Ieper.

Het derde - belangrijk - element is dat via de VDAB werd gezorgd voor de aansluiting bij een opleidingscentrum waar betrokkene kon worden ingeschakeld in een tewerkstellingsproject, zodat zijn dagbesteding was gestructureerd.

Vierde element : betrokkene kon wonen bij de stiefvader en de twee zussen. Het justitieel toezicht en de coördinatie van de begeleiding werd toevertrouwd aan de justitieassistent van de regio.

Er vonden verschillende coördinatievergaderingen plaats tussen vertegenwoordigers van de vier elementen van omkadering. Dat leidde tot een verslag in maart 1998, waarin werd meegedeeld dat alles in gereedheid werd gebracht voor een brede sociale en sociaal-psychologische opvolging van betrokkene en dat alle partijen alert waren voor de eventuele risicofactoren en bereid zijn deze te melden aan de justitieassistent. Het besluit luidde dat in het kader van het voorgaande een ambulante begeleiding haalbaar was.

De gegevens op basis waarvan de beslissing werd genomen zijn het advies van de gevangenis, mede op basis van het gespecialiseerde advies van het CASC en de vier elementen in de omkadering, zoals uitgetest tijdens de voorbereidingsperiode gedurende 1 jaar.

Op basis hiervan kwam het ministerieel besluit van 4 juni 1998 tot voorwaardelijke invrijheidstelling tot stand. Voorwaardelijke invrijheidstelling die effectief inging op 11 juni 1998.

In het dossier werden volgende adviezen teruggevonden. U herinnert zich wellicht dat dergelijke adviezen ook grondig werden geanalyseerd in het dossier-Dutroux.

Zowel de personeelsconferentie van de strafinrichting waar betrokkene verbleef, als de directie en de bestuurscommissie gaven eenparig gunstige adviezen. De adviezen van de parketten van Brugge en Gent waren ongunstig. De centrale administratie sloot zich bij de positieve adviezen aan. Wat de voorwaardelijke invrijheidstelling betreft, brengen parketten zelden een positief advies uit omdat zij op de volledige strafuitvoering staan.

Aan de voorwaardelijke invrijheidstelling werden een hele reeks voorwaarden verbonden : inschakeling via het tewerkstellingsproject via de VDAB; bewijs leveren van een zinvolle dagbesteding; ambulante begeleiding door de therapeutische dienst; intense medewerking aan de psychosociale begeleiding; vergoeding van de burgerlijke partij volgens een vast afbetalingsplan; inzage geven van geldbesteding met het oog op persoonlijke budgettering.

Wat betreft het toezicht en de begeleiding tijdens de voorwaardelijke invrijheidstelling, verwijs ik naar een uitgebreid syntheseverslag van de justitieassistent dat dateert van 24 februari 1999. Hieruit bleek dat de zaak nauwgezet werd opgevolgd. De sociale dienst van Justitie, onder leiding van de justitieassistent, fungeerde als overlegplatform voor het begeleidingsnetwerk en als meldpunt voor eventuele moeilijkheden.

Uit het verslag blijkt dat er vier platformvergaderingen plaatsvonden van alle betrokken justitiële diensten en hulpverleningsdiensten. Daarnaast waren er geregeld momenten van overleg, met een gemiddelde van ongeveer één per maand, van de justitieassistent enerzijds en het behandelingscentrum anderzijds en van de therapeut enerzijds en de psychosociale begeleider van het sociaal centrum anderzijds. Bovendien had de betrokkene minstens twee keer per maand een begeleidingsgesprek met de justitieassistent via huisbezoek of een gesprek op het bureau, en/of in het therapeutisch centrum en/of in het sociaal centrum.

Uit het rapport van 24 februari bleek dat de voorwaarden werden nageleefd. De betrokkene woonde op het afgesproken

opvangadres. Hij werkte in het kader van het tewerkstellingsproject in een beschutte werkplaats waar hij in de periode midden januari-midden februari afwezig was wegens ziekte en één dag zonder te verwittigen afwezig bleef. Voor het overige was hij stipt aanwezig en zette hij zich dag na dag in voor dit tewerkstellingsproject.

De psychotherapeutische behandeling werd tweewekelijks voortgezet. Met uitzondering van één afwezigheid zonder verwittigen, kwam hij alle afspraken na. De behandeling kende volgens de therapeut een gunstig verloop.

Wat de psychosociale begeleiding betreft, meldde men vanuit het sociaal centrum dat er wel een probleem was, in die zin dat bij elf contacten de betrokkene driemaal niet op de afspraak was. De pogingen die men had ondernomen om de stiefvader te betrekken bij de omkadering waren niet gelukt omdat de stiefvader had geweigerd zich daarin in te schrijven. Door een gebrek aan engagement van de omgeving of het milieu was er dus een probleem met de psychosociale begeleiding.

Niets uit het verslag van 24 februari laat vermoeden dat de betrokkene zijn misdadige seksuele praktijken al een tijdje had hervat. Het besluit is dat werkelijk alles in het werk werd gesteld om dit dossier tot een goed einde te brengen, zowel in de voorbereiding, de omkadering als de opvolging. Alles is gebeurd zoals het voorgeschreven is. Desondanks werd het gewenste resultaat, de preventie van recidive, niet bereikt. Het is evident dat dit zowel voor de slachtoffers van de nieuwe feiten als voor mij een pijnlijke situatie is. Ik heb er geen moeite mee om dit te erkennen.

De vraag is nu of men hiermee moet stoppen of niet. Moet men in de toekomst dergelijke mensen hun straf volledig laten uitzitten? Het gevolg is dan dat ze na hun straf, in casu bijvoorbeeld twintig jaar, vrijkomen zonder voorwaarden, begeleiding, adviezen en omkadering.

Het dossier over de behandeling van seksuele delinquenten werd, in grote mate althans, behandeld overeenkomstig het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gemeenschappen. De inhoud van dit samenwerkingsakkoord werd trouwens aan de leden van de Opvolgingscommissie meegedeeld. Het samenwerkingsakkoord is goedgekeurd in de commissie voor de Justitie van de Senaat en is op dit ogenblik in behandeling in de plenaire vergadering. Daarna wordt het

in de Kamer behandeld. In de mate van het mogelijke werd in dit dossier het samenwerkingsakkoord reeds toegepast. Zoals in het samenwerkingsakkoord werd omschreven, was er een multidisciplinaire aanpak, met een coördinatie tussen de federale instanties en de instanties van de gemeenschappen. De begeleiding speelde zich op vier niveaus af.

Reeds vóór dit samenwerkingsakkoord een wettelijke basis kreeg, werden de conclusies van de commissie-Dutroux op dit dossier toegepast en kreeg het een behandeling conform de aanbevelingen. Mocht er zich toch nog enig onheil voordoen zoals in dit dossier het geval was, dan rijst de vraag of wij van het systeem zullen afstappen, niet van het oude systeem maar van het systeem dat wij nu reeds toepassen overeenkomstig het samenwerkingsakkoord zoals wij het hebben uitgewerkt en aan de opvolgingscommissie hebben voorgelegd.

Na overleg met de betrokken diensten trek ik het besluit dat wij ons niet mogen laten ontmoedigen omdat een fataliteit zich in dit dossier voordeed. Wij weten dat het ultieme risico nooit expliciet kan worden vermeden. Toch moeten wij verdergaan in de redenering van het samenwerkingsakkoord tot meer professionalisme en een steeds betere omkadering. Dit is de opdracht die uit dit dossier voortspruit. Voor degenen die de problematiek hebben gevolgd, is het duidelijk dat zowel in de voorbereiding, de omkadering, de opvolging als de professionalisering een enorme stap voorwaarts is gezet.

De conclusie van deze zaak is niet dat wij moeten streven naar een situatie waarin een bepaalde categorie van mensen permanent moet worden geïsoleerd; maar wel dat zowel de adviesverlening als de omkadering verder op wetenschappelijke basis moeten worden uitgebouwd.

Wat de omkadering betreft meen ik dat een residentiële behandeling een belangrijke mogelijkheid inhoudt, maar hiervoor zijn op dit ogenblik te weinig instrumenten voorhanden. Tenslotte dient herhaald - en ik betreur dit - dat er altijd een bepaalde fataliteit zal bestaan.

Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik wil van de gelegenheid gebruik maken om even in te gaan op de indruk die men hier zou kunnen wekken als zou er sinds "Dutroux" niets zijn gebeurd. Ik wijs op een aantal andere inspanningen die werden gedaan en die duidelijk laten blijken dat men de zaken niet op zijn beloop heeft gelaten.

Het aantal personeelsleden van de buitendiensten, de justitie-assistenten, zal specifiek voor deze materie in 2000 verviervoudigd zijn in vergelijking met 1996. Ook de kaders van de psychosociale diensten zijn aanzienlijk versterkt. In de loop van dit jaar zullen deze diensten in totaal 126 psychologen, 107 maatschappelijk assistenten en 32 administratieve assistenten tellen. Dit is toch een belangrijk signaal dat men wel degelijk heeft begrepen dat ook de omkadering substantieel moet worden aangepast.

Belangrijk is verder dat onlangs het initiatief werd genomen om het zogenaamde "test-validatieonderzoek" voort te zetten in internationaal verband en met steun van de Europese Commissie. De aanzet hiertoe werd zowat twee jaar geleden gegeven door toenmalig minister De Clerck en er werd aan meegewerkt door de universiteiten van Leuven en Luik. Als dit project definitief het licht op groen krijgt van de Europese Commissie, zullen Belgische onderzoeksgroepen in samenwerking met Nederlandse en Franse onderzoekers werken aan een systeem van gestandaardiseerde en gevalideerde onderzoeksinstrumenten met het oog op de differentiële diagnose van daders van seksueel misbruik. Ook dit is een belangrijk element in de verdere wetenschappelijke onderbouw van deze dossiers.

Ondertussen is er een handboek voor pretherapeutische begeleiding voorbereid in samenwerking met professor Cosyns van de Universiteit Antwerpen (UA) en professor Mormon van de universiteit van Luik. Dit wordt als werkinstrument ter beschikking gesteld van de gespecialiseerde psychosociale diensten. En ik hoop tenslotte dat wij er nog tijdens deze legislatuur in zullen slagen om het penitentiair onderzoeks- en klinisch observatiecentrum op te richten. Dit wordt een wetenschappelijke instelling van de Staat, naar mijn aanvoelen onmisbaar voor een gefundeerde besluitvorming in deze materie.

Ondertussen zijn ook de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling actief: zij werden opgericht en zijn operationeel en bevoegd sinds 1 maart 1999. Dit vormt een nieuwe fase in de professionalisering, de nauwgezette controle en de wetenschappelijke onderbouw van de behandeling van dergelijke dossiers. Er is dus heel veel veranderd in vergelijking met het tijdperk-Dutroux. Ook de behandeling van dit dossier op basis van het model van het samenwerkingsakkoord heeft een heel andere dimensie dan het dossier waarmee men het wil vergelijken. Naar mijn mening heeft men alles

in het werk gesteld om recidive te voorkomen, wetende dat er altijd risico's zullen zijn. Wij zullen evenwel permanent moeten evalueren, omdat de kennis hiervan en de wetenschappelijke inzichten hierin voortdurend evolueren. Wij zullen gebruik moeten maken van de wetenschappelijke inzichten en var. de omkadering zoals die thans bestaat, om telkens opnieuw met zin voor verantwoordelijkheid te proberen de risico's te minimaliseren. De bedoeling houdt dus stand : als op grond van een wetenschappelijk gefundeerde evaluatie de kansen op recidive zeer beperkt lijken, en als wij voor toezicht en begeleiding kunnen zorgen met oog op reïntegratie, dan moeten wij ook de moed hebben over te gaan tot voorwaardelijke invrijheidstelling.

De voorzitter : De heer Patrick Dewael heeft het woord.

De heer **Patrick Dewael** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, destijds heb ik gepleit op correctionele zittingen en rechters merkten soms op dat een lang uitgevallen pleidooi meestal betrekking had op een slecht dossier. De minister heeft zeer lang gepleit : twintig minuten heeft hij geargumenteed.

Maar naast sommige feiten kan hij niet kijken.

Mijnheer de minister, u hebt uw handtekening geplaatst, in de wetenschap dat er een negatief advies was van twee parketten. U bent daar snel overheen gegaan door te stellen dat de parketten veelal negatief adviseerden. Ik herinner mij dat in de commissie Dutroux waarin wij samen hebben gezeteld, een gewezen minister van Justitie eigenlijk identiek hetzelfde antwoord gaf. Hij zei dat er positieve en negatieve adviezen waren, maar dat niet te veel rekening moest worden gehouden met de negatieve adviezen van de parketten, omdat die altijd negatief adviseerden. Trouwens, was er in deze zaak een advies van het parket-generaal ? Ik stel mij die vraag. Ik heb u daarover niets horen verklaren, maar mij lijkt dit toch gebruikelijk en noodzakelijk. Ik heb niet de indruk dat er een dergelijk advies is geweest.

Tweede opmerking. Ik wil niet debatteren over het oude systeem of het nieuwe systeem.

Voorwaardelijke invrijheidstelling kan maar moet niet worden toegepast na het verstrijken van één derde van de straftijd. Het vormt geen verworven recht, maar wordt meestal na een iets langere termijn dan precies een derde van de tijd, toegepast. Uit de vergelijking met sommige ontwerpen

van wet blijkt dat op veertien jaar sommige zaken niet "moeten" maar wel "kunnen". Ook met deze wetgeving is dit het geval. Door na een derde van de straftijd nog geen toestand van verworvenheid te creëren, wordt een bepaald signaal gegeven.

Toen de minister zijn handtekening plaatste, was er een verslag over de begeleiding van voorwaardelijk in vrijheid gestelden in een aantal kranten uitgelekt. Dat verslag gaat uit van de dienst voor maatschappelijk werk en strafrechttoepassing. Het gaat om een steekproef van 570 personen die voorwaardelijk in vrijheid werden gesteld. Over de feiten of de voorgeschiedenis vindt men slechts in 44% van de dossiers voldoende data. Bijgevolg waren 56% van de onderzochte dossiers onvolledig. In 10% van de gevallen ontbraken zelfs de uitspraak en de voorwaarden die moeten worden nageleefd. Bij 16% is het helemaal niet duidelijk wat het probleem van degenen die voorwaardelijk in vrijheid werden gesteld precies omvat en wordt dit later niet meer gevraagd. Van zeven betrokkenen kon men zelfs het geslacht niet achterhalen. Slechts een derde van het voorwaardelijk in vrijheid gestelde cliënteel leeft de voorwaarden van de psychosociale begeleiding na.

Dit zijn relevante vaststellingen die uit een krant werden opgepikt. Het beleid en de ondergeschikte diensten gingen er nogal licht overheen. Ondanks het betoog van de minister vandaag kan men zich toch niet van de indruk ontdoen dat de minister en zijn diensten amper op de hoogte zijn van de problemen van het strafuitvoeringsbeleid.

Mijn vraag is niet om strenger te bestraffen, maar wel om ingeval van bepaalde misdrijven, personen die een gevaar betekenen voor de fysieke integriteit van medeburgers hun gevangenisstraf ook effectief te laten uitzitten. Ik wens in dit verband niet vooruit te lopen op een vraag aangaande een bouwovertredding waarvoor iemand een week geleden de gevangenis is ingegaan. Deze persoon betekent duidelijk geen gevaar voor de fysieke integriteit van zijn medeburgers, alhoewel hij vandaag in de gevangenis vertoeft. Maar sommige mensen horen wel degelijk in de gevangenis thuis omdat ze een risico betekenen voor de maatschappij.

Mijnheer de minister, het strafuitvoeringsbeleid waarvoor u politiek verantwoordelijk bent, biedt geen garantie voor de bescherming van de meest kwetsbare groep in onze samenleving, met name de kinderen.

De voorzitter : De heer Bart Laere-mans heeft het woord.

De heer **Bart Laere-mans** (VL.BLOK) : Mijnheer de voorzitter, ik heb de minister horen zeggen dat men met het beleid de betrachting heeft om de kans op recidive te minimaliseren. De conclusie die ik uit uw antwoord opmaak, mijnheer de minister, is dat de indruk ontstaat dat u het hele dossier minimaliseert. U gaf een lange opsomming van feiten, maar van enige inleving in dit dramatische dossier - het gaat hier tenslotte om jonge kinderen van negen en elf jaar die werden verkracht - heb ik niet veel gemerkt. U hebt een technische uitleg gegeven over de afwezigheid van wettelijke herhaling. Inderdaad ging het wettelijk niet om een herhaling omdat het een andere soort straf betrof. Maar toch ging het degelijk om een persoon die driemaal op rij voor zedenfeiten ten aanzien van kinderen werd veroordeeld. Eenieder met gezond verstand zou hieruit de conclusie trekken dat het in de praktijk om een recidivist gaat, ook al is er geen sprake van wettelijke herhaling. Een dergelijk persoon mag hoe dan ook niet meer worden vrijgelaten en zeker niet vóór zijn volledige straf te hebben uitgezeten.

Daarnaast heeft de minister zeer uitdrukkelijk willen aantonen dat dit dossier zeer goed was voorbereid en dat de diensten alles hebben gedaan wat mogelijk was. Dit toont in elk geval aan dat het gevaarlijk is om zoveel verantwoordelijkheid te geven aan experts, psychologen, seksuologen, die voor de minister werken. Hierover hadden we het ook tijdens de debatten in de commissie over de voorwaardelijke invrijheidstelling en de vrijlatings-commissies. Ik heb toen verwezen naar mijn contact met Franse strafuitvoeringsrechters, *juges d'application des peines*. Zij vertelden mij dat ze de Belgische evolutie helemaal niet konden begrijpen. Het is uniek dat België zoveel verantwoordelijkheid bij de experts legt. Ze worden rechters. Twee van de drie personen die voor de beslissing instaan, zijn experts. Een Frans rechter zei me dat dit niet kon. Dergelijke experts leven zich in de geest van de gevangenen en de daders in. Ze trachten de daders in de mate van het mogelijke te begrijpen en te analyseren. Hun opdracht is dus helemaal anders dan deze van de magistraten en politieke verantwoorde-lijken die moeten opkomen voor het belang van de ganse samenleving. Uit het antwoord van de minister heb ik begrepen dat nu reeds zeer veel verantwoordelijkheid bij de experts komt te liggen, die eigenlijk niet

bevoegd zijn om de eigenlijke beslissingen te nemen. De minister ziet nu wat het resultaat van een dergelijk beleid is. Hij heeft een indrukwekkende opsomming gegeven van alle mogelijke vormen van begeleiding en opvolging en alle personen die hierbij worden betrokken. Nu is gebleken dat heel dit systeem als een kaartenhuisje in mekaar is gezakt en tot nefaste gevolgen heeft geleid.

Het besluit had dus niet mogen zijn dat alles wat mogelijk was, is gedaan. Men had moeten besluiten dat ervoor moet worden gezorgd dat een bepaalde categorie van mensen voor altijd uit de samenleving moet worden gestoten. Zij moeten voor altijd achter de tralies, zeker als het gaat om recidivisten van zedenfeiten ten aanzien van kinderen. In een dergelijke situatie moeten enerzijds, de belangen van het individu en anderzijds, deze van de ganse samenleving, vooral van de kinderen tegen mekaar worden afgewogen. Hierbij moet dit laatste belang doorwegen. De minister weigert zelf deze logische conclusie te trekken. Bovendien weigert hij te bevestigen dat deze man nooit meer mag vrijkomen. Hij laat zelfs uitschijnen dat deze persoon vroeg of laat nog maar eens een kans moet krijgen. De minister gaat dus voort op het ingeslagen pad. Hij vindt het zelfs niet nodig om de slachtoffers zijn excuses aan te bieden. Integendeel, hij legt nog een deel van de verantwoordelijkheid bij de stiefvader. In die omstandigheden kan ik niet anders dan in een motie het ontslag van de minister van Justitie te vragen.

De voorzitter : Als niemand meer het woord vraagt, wil ik de minister van Justitie vragen of de voorwaardelijke invrijheidstelling werd ingetrokken.

Minister Van Parys : Dit behoort tot de bevoegdheden van de commissie.

De voorzitter : U weet niet of de commissie de voorwaardelijke invrijheidstelling heeft ingetrokken.

Minister Van Parys : Ik weet dat dit dossier door de bevoegde commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling wordt behandeld. Ik kan mij echter niet in de plaats van deze commissie stellen.

De voorzitter : Ik vroeg alleen of u weet of de voorwaardelijke invrijheidstelling is ingetrokken.

Minister Van Parys : Het dossier wordt door een van de commissies behandeld. Deze commissies zijn onafhankelijke administratieve rechtscolleges. De minister van Justitie kan zich niet in hun plaats stellen.

De voorzitter : Ik stel deze vraag omdat we in het verleden kritiek hebben geleverd op de minister van Justitie toen hij de voorwaardelijke invrijheidstelling niet introk, hoewel aan de voorwaarden daartoe niet werd voldaan. Ik weet dat in het huidige systeem deze beslissing door de commissies moet worden genomen. De vraag is of ze dit onmiddellijk doen dan wel of een dergelijk dossier kan blijven aanslepen. Klaarblijkelijk is dit laatste het geval.

Minister Van Parys : Wat is een trage en lange behandeling ? We moeten toch ernstig blijven. Wat kan de minister van Justitie in een dergelijk geval doen ? Ik heb onrechtstreeks gevraagd of de commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling dit dossier behandelt. Dat is het enige wat ik kan doen. Ik heb zelfs geen positief injunctierecht. Ondertussen is de man aangehouden, dus wat dat betreft is er geen enkel risico. De commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling moet haar verantwoordelijkheid opnemen. Ik kan niet in de plaats van de commissie treden.

De voorzitter : Ik verwijt u niets. Het gaat om een verwijt dat ik desgevallend zou kunnen maken. Ik weet niet wanneer dit dossier aanhangig is gemaakt, wanneer de zitting wordt gehouden en wanneer de beslissing wordt genomen. Ik weet dat de betrokkene in voorlopige hechtenis werd genomen. Er zijn mij echter gevallen bekend van aangehouden die uit voorlopige hechtenis werden ontslagen terwijl de voorwaardelijke invrijheidstelling niet was ingetrokken. Dit is de essentie van mijn vraag.

Minister Van Parys : Ik kom even terug op de opmerkingen van de heer Dewael.

Er is een negatief advies van zowel het parket te Brugge als van de procureur-generaal te Gent.

De heer Patrick Dewael (VLD) : Dus de procureur-generaal heeft een advies uitgebracht ?

Minister Van Parys : Inderdaad. Er is een ongunstig advies vanwege het parket te Brugge en van de procureur-generaal te Gent. De personeelsconferentie heeft daarentegen unaniem een gunstig advies gegeven, net zoals de directie, de bestuurscommissie en mijn administratie. Ik voeg er nogmaals aan toe dat de parketten meestal negatieve adviezen uitbrengen. Het is nu eenmaal logisch dat zij aanbevelingen doen om de opgelegde straffen volledig uit te voeren.

Sta mij toe even in te gaan op het laatste gedeelte van de repliek van de heer Dewael waarin hij verwijst naar een

rapport van een jaar geleden. Daarmee wekt hij de indruk dat mijn diensten en ikzelf ternauwernood wisten waarover dit dossier ging. Ik meen te hebben aangetoond dat wij dit dossier perfect hebben voorbereid.

Er was ten eerste het deskundig advies van de psychosociale dienst van de gevangenis en van het gespecialiseerde centrum. Op basis daarvan is de voorwaardelijke invrijheidstelling gedurende een jaar begeleid via uitgangspermissies en penitentiair verlof, waarbij de betrokkene de gelegenheid kreeg zich bij een therapeutisch centrum aan te bieden, zodat kon worden nagegaan welke therapie mogelijk was en welke resultaten ze zou opleveren. Men is toen reeds in uitvoering van het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gemeenschappen met de therapie gestart, wat in de pre-Dutroux-periode niet kon omdat er geen samenwerkingsakkoord was gesloten tussen de federale overheid bevoegd voor het penitentiair aspect en de gemeenschappen verantwoordelijk voor de begeleiding/behandeling tijdens de strafuitvoering. In dit geval werd de voorlopige invrijheidstelling wel voorbereid en dit gedurende één jaar met continue evaluaties.

Ten tweede, er werd een omkadering verzekerd op psychosociaal vlak, op therapeutisch vlak en op het vlak van de werkgelegenheid, gecoördineerd door de justitieassistent. Op basis daarvan werd beslist over de voorwaardelijke invrijheidstelling. Wij wisten bijgevolg perfect waarover en over wie het dossier handelde. Hier gaat de bewering als zouden wij het geslacht van de betrokkene niet kennen geenszins op.

Vandaar dat het zeer jammer is dat er toch sprake is van recidive. Het is de frustratie van allen die aan dit dossier hebben gewerkt, dat hoewel zij alles hebben gedaan wat zij maar konden, de betrokkene opnieuw strafbare feiten heeft gepleegd.

Nu rijst de vraag of wij het nieuwe systeem van omkadering en begeleiding van de voorwaardelijke invrijheidstelling wel moeten handhaven. Deskundigen zeggen mij - ik sluit mij bij hen aan - dat men zich door deze gebeurtenissen niet mag laten ontmoedigen, het wetenschappelijk omkaderings- en begeleidingssysteem afschaffen en zulke gedetineerden voorgoed opsluiten of hen hun straf volledig laten uitzitten. In dat laatste geval, waarvoor de heer Dewael pleit, worden deze personen in de maatschappij teruggegooid, zonder dat zij enige kans op reïntegratie krijgen. Welnu,

mocht er wetenschappelijk kunnen worden uitgemaakt wie al dan niet voorbestemd is om te recidiveren, dan ga ik ermee akkoord om dergelijke personen te isoleren. Dat is niet het geval. Wel wordt op grond van het beschikbare wetenschappelijk onderzoek gesteld dat er mits stricte omkadering en consequente begeleiding of behandeling een reïntegratiekans voor de meeste van die personen bestaat. Ik handhaaf mijn geloof daarin en ben niet van plan een systeem, dat wij overigens hebben uitgewerkt na de aanbevelingen van de onderzoekscommissies, overboord te gooien omwille van die ene mislukking.

De voorzitter: Hoewel het niet gebruikelijk is wil ik beide interpellanten nog even kort laten repliceren.

De heer Patrick Dewael heeft het woord.

De heer **Patrick Dewael** (VLD): Mijnheer de voorzitter, dit is inderdaad niet gebruikelijk, maar u hebt nog een vraag gesteld en ik was graag even ingegaan op het antwoord van de minister. De minister heeft trouwens uitvoerig op mijn repliek geantwoord.

Mijnheer de minister, ik weet niet welk geloof wij moeten behouden. Ten overstaan van wetenschappers en van maatschappelijke assistenten echter zou ik toch voor enige voorzichtigheid willen pleiten. U draait de zaken om en daarvoor wil ik u waarschuwen. Ook al laten we dergelijke personen hun volledige straf tijd uitzitten, dan nog hebt u geen enkele garantie als u ze zonder begeleiding opnieuw in de maatschappij loslaat. Draai de zaken echter niet om. Ik heb er niet voor gepleit om ze niet te begeleiden. Ik heb er wel voor gepleit om ten aanzien van zekere misdrijven - vooral ten overstaan van de zwaksten in deze samenleving, met name de kinderen - niet meer het voordeel van een voorwaardelijke invrijheidstelling te verlenen. Dat is de essentie van het voorstel dat ik u voorleg, met name het voordeel van de "één derde" dat wij willen brengen op "twee derden" - maar daarover bestaat geen parlementaire consensus - niet meer te laten spelen ten aanzien van zekere vormen van criminaliteit.

Zijn die personen al dan niet verbeterbaar? Samen met u pleit ik voor een aangepaste begeleiding door wetenschappers, maatschappelijke assistenten, enzovoort. Als de personen in kwestie echter door de strafrechter of door het hof van assisen gedurende een zekere periode tot een gevangenisstraf worden veroordeeld, raad ik u aan voorzichtig te zijn alvorens uw

handtekening te plaatsen. Immers, uw lange uitleg kan toch niet wegnemen dat u werkelijk uw handtekening hebt geplaatst onder een voorwaardelijke invrijheidstelling van iemand die iets meer dan een derde van zijn straf tijd had doorgebracht met alle gevolgen vandaan en dat is uw verantwoordelijkheid.

Nu zegt u dat dit uw verantwoordelijkheid niet meer is. Als u het goed vindt, mijnheer de voorzitter, wil ik die vraag tot de mijne maken en wil ik de minister donderdag confronteren met die vraag. Dan heeft hij de tijd om bij de commissie na te trekken of het voordeel van de voorwaardelijke invrijheidstelling intussen effectief werd ingetrokken. Dit is immers al te belangrijk.

De voorzitter: De heer Bart Laermans heeft het woord.

De heer **Bart Laermans** (VL.BLOK): Mijnheer de minister, ten eerste, u zegt dat ze ofwel een deel, ofwel helemaal hun straf uitzitten waarbij ze dan nadien niet meer kunnen worden begeleid. Dat is onjuist. U weet goed - dat werd hier goedgekeurd - dat er in de realiteit een soort van terbeschikkingstelling ten aanzien van de regering bestaat, waardoor de regering ook nadat de straf is uitgezeten, mensen onder controle kan houden. In dat kader is heel wat mogelijk.

Ten tweede, u stelt de keuze heel extreem: ofwel wordt op het ingeslagen pad voortgegaan, ofwel wordt alles afgeschaft. Wij hebben niet gezegd dat alles in verband met de begeleiding van daders die vrijkomen, moet worden afgeschaft. Wij hebben wel gezegd dat bepaalde personen die zodanig recidiveren dat het onvergeeflijk is, een gevaar blijven betekenen en dat zij nooit meer zouden mogen vrijkomen. Ik heb het over pedofielen die recidiveren. Van hen moet op voorhand kunnen worden gezegd, op het moment dat de rechter zijn eindoordeel velt, dat zij nooit meer vrijkomen. Die geruststelling moet de rechter aan de kinderen, aan de ouders, aan de slachtoffers en aan heel de samenleving kunnen geven. U weigert dit te doen inzake Dutroux, noch inzake Hoevenaegel. Beiden kunnen ooit in theorie nog vrijkomen omdat men weigert de garantie voor de rechter in te bouwen dat hij over dat instrument beschikt en bepaalde gevaarlijke individuen voor altijd kan afzonderen. U blijft eigenlijk op dezelfde weg doorgaan. Ik begrijp het niet.

De voorzitter: Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion, des motions ont été déposées.

Een motie van wantrouwen werd ingediend door de heer Bart Laermans en luidt als volgt:

"De Kamer, gehoord de interpellaties van de heren Patrick Dewael en Bart Laermans

en het antwoord van de minister van Justitie, vraagt het ontslag van de minister van Justitie."

Une motion de méfiance a été déposée par M. Bart Laermans et est libellée comme suit:

"La Chambre, ayant entendu les interpellations de MM. Patrick Dewael et Bart Laermans

et la réponse du ministre de la Justice, demande la démission du ministre de la Justice."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Servais Verherstraeten.

Une motion pure et simple a été déposée par M. Servais Verherstraeten.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Justitie over "het optreden van gerechtsdeurwaarders" (nr. 2107)

Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Justice sur "l'attitude des huissiers de justice" (n° 2107)

De voorzitter: De heer Karel Van Hoorebeke heeft het woord.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in het gerechtelijk Wetboek staat dat de gerechtsdeurwaarder de verplichting heeft een exploit te betekenen aan een persoon of aan een maatschappelijke zetel als het om een rechtspersoon gaat.

Ik wil zeker niet veralgemenen, maar in de praktijk gebeurt het dat sommige gerechtsdeurwaarders in het beste geval wel aanbellen maar zich er verder toe beperken een bericht in de bus te deponeren, zeker als het gaat om een betekening aan persoon. Het bericht vermeldt dan: "Ik heb mij aangeboden maar u was niet aanwezig. U moet het exploit komen afhalen. Hetzij bij mij,

hetzij bij de plaatselijke politiedienst." In de praktijk komt het erop neer dat de wijkagent gelast wordt met het ter hand stellen van het exploit. In het verleden heeft de lokale politie daarover al vaak geklaagd. Hun wijkagenten worden in feite gelast met een opdracht van de gerechtsdeurwaarder, namelijk het betekenen van exploten.

Mijnheer de minister, wij staan thans voor een politiehervorming waarbij de lokale politie meer aandacht moet kunnen besteden aan de basispolitiezorg. Ik ga niet verder in op wat dat allemaal omvat. Uit onze contacten met de lokale politiediensten blijkt dat zij de basispolitiezorg wel willen verzekeren maar dat zij wensen ontlast te worden van een aantal opdrachten die in feite niet de hunne zijn. Daarom wou ik deze specifieke vraag stellen. Zoals gezegd, wil ik niet veralgemenen maar er zijn zeker gerechtsdeurwaarders die zich er snel vanaf maken door alles in de bus te deponeren en het werk over te laten aan de wijkagenten.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van deze situatie? Beschikt u over cijfers die daarmee verband houden? Ik bedoel hiermee de werklust voor de wijkagenten. Welke maatregelen worden genomen om tegemoet te komen aan de terecht klachten van de lokale politiediensten? Zij vinden dat het in eerste instantie de gerechtsdeurwaarder is die ervoor moet zorgen dat een exploit bekend wordt aan persoon. Slechts in uitzonderlijke gevallen kan men terugvallen op de wijkagent.

De voorzitter: De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie: Mijnheer de voorzitter, het probleem dat de heer Van Hoorebeke schetst, vindt in de eerste plaats zijn oorzaak in de wetgeving die terzake in de tussenkomst van de politiediensten voorziet. Ik zie niet onmiddellijk in welk voordeel de gerechtsdeurwaarders erbij kunnen hebben een exploit niet rechtstreeks aan de persoon zelf te betekenen. Voor de bijkomende inspanningen die dit meebrengt krijgen zij hiervoor immers geen aparte vergoeding.

Het probleem is bekend. In burgerlijke zaken werd het opgelost door de invoering van artikel 38 §1 van het gerechtelijke Wetboek. Hierdoor moet de politie niet langer tussenbeide komen. Het gaat hier om het achterlaten van een bericht gevolgd door een aangetekend schrijven dat geldt als betekening. Dit principe kan niet worden toegepast in strafzaken omdat

niet aanvaard wordt dat een termijn van verzet kan beginnen lopen door de betekening zonder dat het zeker is dat de persoon zelf het vonnis of arrest daadwerkelijk heeft ontvangen. Om die reden heeft men dit tot nog toe niet aanvaard in strafzaken.

Ik beschik over geen cijfergegevens terzake. Wel kan ik zeggen dat er een consensus werd bereikt tussen Justitie en Binnenlandse Zaken omtrent het oplossen van dit probleem in die zin dat, op basis van de wet op het politieambt, de administratieve taken van de politiediensten maximaal moeten worden beperkt.

Voorts wijs ik erop dat de gerechtsdeurwaarders zelf mij reeds verzochten dit probleem op te lossen, bijvoorbeeld door toepassing van artikel 38, § 1 in verband met strafzaken. Dit voorstel zou een oplossing zijn voor het probleem, maar tot nu toe hebben de procureurs-generaal deze oplossing nog niet aanvaard.

In een recente omzendbrief van 16 februari 1999 betreffende de administratieve taken van de politiediensten, liet ik het volgende inschrijven: "Inzake de samenwerking tussen politie en gerechtsdeurwaarders zal er nader overleg plaatsvinden tussen de betrokkenen in een werkgroep ad hoc, teneinde de algemene modaliteiten van deze samenwerking vast te leggen." Het is de bedoeling deze werkgroep zo snel mogelijk samen te roepen.

Wat mij een interessant voorstel lijkt terzake, is de betekening van de dagvaarding te laten gebeuren zoals in burgerlijke zaken, en de betekening van het vonnis op basis van het bestaande artikel, zodanig dat de werklust van de politiedienst drastisch wordt verlaagd en men ten aanzien van het parket tegemoet komt aan de vraag om de betekening van een beslissing aan de persoon te doen, om de buitengewone termijn van verzet te doen lopen. Mocht men tot een akkoord komen binnen de werkgroep wat deze regeling betreft, zou een stap in de goede richting worden gedaan om het aangehaalde probleem op te lossen.

De voorzitter: De heer Karel Van Hoorebeke heeft het woord.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU): Mijnheer de voorzitter, het verheugt mij dat de minister de problematiek onderkent en dat eraan wordt gewerkt.

Toch ben ik van mening, mijnheer de minister, dat ten aanzien van de gerechtsdeurwaarders concrete richtlijnen moeten worden opgesteld via wetgevende initiatieven. Immers, een

aantal onder hen vertrekt 's morgens met heel wat exploten die zij zo snel mogelijk willen betekend zien. Welnu, ook van hen mogen wat inspanningen worden verwacht om de exploten aan persoon te betekenen; desnoods moeten zij maar worden verplicht zich twee- of driemaal ter plaatse te begeven. Het is toch al te gemakkelijk 's morgens met 75 exploten te vertrekken en tegen de middag met alles klaar te zijn en ervoor te worden betaald, terwijl de bedeling uiteindelijk wordt uitgevoerd door de wijkpolitie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Question orale de M. Didier Reynders au ministre de la Justice sur "les conséquences de l'arrêt rendu par la Cour d'arbitrage dans l'affaire Vanderzwalm" (n° 2113)

Mondelinge vraag van de heer Didier Reynders aan de minister van Justitie over "de gevolgen van het arrest van het Arbitragehof in de zaak Vanderzwalm" (nr. 2113)

Le président: La parole est à M. Didier Reynders.

M. Didier Reynders, président du groupe PRL-FDF: Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, la Cour d'arbitrage a rendu un arrêt n° 3199, le 10 mars 1999, publié au Moniteur du 13 mars, faisant suite à toute une procédure à propos de l'article 240 de la loi sur la police intégrée, structurée à deux niveaux.

Déjà dans son avis n° 28 080/2 sur le texte, le Conseil d'Etat avait attiré l'attention du législateur sur l'incompatibilité de cet article avec le principe d'égalité. J'avais déposé avec certains collègues, en commission de police, un amendement pour essayer de répondre à ce point. Le ministre de l'Intérieur qui représentait le gouvernement dans la commission, avait voulu écarter l'amendement, en rassurant d'abord sur la compatibilité de l'article avec le principe d'égalité - ce qui ne semble pas prouvé -, en insistant surtout sur le fait que quels que soient les départs occasionnés au sein de la police judiciaire, le gouvernement veillerait à procéder rapidement à des remplacements et à des nominations, pour ne pas vider totalement un cadre avant l'intégration des services de police, en application de la loi.

Je fais remarquer que l'arrêt de suspension - ce qui est assez rare - et pas encore d'annulation, paraît très clair

Didier Reynders

sur la discrimination effective entre police judiciaire et police locale. Les seuls arguments utilisés dans les travaux, à l'époque, par le ministre de l'Intérieur avaient trait au faible nombre d'agents concernés, ce qui n'est pas une justification en soi de la mise à la retraite anticipée et il n'y a eu aucune justification sur la différenciation entre les catégories de personnel.

Monsieur le ministre, quelles sont les conséquences pratiques de l'arrêt ? Les agents ont-ils réintégré leur service et quelles seront les suites réservées à cette situation ? Conformément à ce que le ministre de l'Intérieur avait annoncé, les dispositions concrètes avaient-elles été prises pour remplacer ces agents aussi rapidement que possible, étant donné la mise à la retraite anticipée ?

Le président : La parole est au ministre.

M. Van Parys, ministre de la Justice : Monsieur le président. Je répondrai d'abord en ce qui concerne l'état de la procédure de remplacement de différents membres de la direction de la police judiciaire.

Pour les fonctions de commissaire général et commissaire général adjoint, la vacance du poste de commissaire général et des trois postes de commissaire général adjoint a été publiée au Moniteur belge du 14 janvier 1999. Deux des trois postes de commissaire général adjoint ont été déclarés vacants, à la suite de l'entrée en vigueur de l'article 245 de la loi du 7 décembre 1998 sur la police intégrée, structurée à deux niveaux. Le troisième poste de commissaire général adjoint avait déjà été déclaré vacant auparavant, mais la procédure de promotion avait été interrompue. Le poste de commissaire général s'est trouvé vacant, à la suite de la demande de M. De Vroom de pouvoir bénéficier d'un congé préalable à la pension, à dater du 1er mars 1999.

Pour ce qui concerne l'état d'avancement de la procédure de désignation, la situation est la suivante : Les 9, 10 et 12 mars 1999, la commission d'évaluation a examiné les candidats à une désignation à la fonction de commissaire général et/ou commissaire général adjoint, en fonction de leur aptitude à assumer le poste sollicité.

Vendredi passé, le 19 mars 1999, le collège des procureurs généraux m'a communiqué son avis sur les candidats. La procédure sera finalisée dans les tout prochains jours.

Pour les fonctions de commissaire en chef, la vacance de neuf postes de commissaire principal a été publiée au Moniteur belge du 28 janvier 1999.

Parmi ces neuf postes, ceux d'Anvers, Bruxelles et Namur se sont trouvés vacants, à la suite de la mise d'office à la pension, sur la base de l'article 245 de la loi précitée. Le poste de Gand était vacant depuis le 1er octobre 1998, après la mise à la pension de M. Schiepers. Le poste à Charleroi était vacant depuis le 1er janvier 1999, suite à la mise à la pension de M. Lemaire. Les quatre postes de Dinant, Huy, Arlon et Marche se sont avérés vacants en raison du fait que les conditions requises pour être nommé à l'échelle barémique 1D ne doivent provisoirement plus être remplies pour exercer un mandat de directeur.

La procédure de désignation est en cours : les procureurs du Roi ont communiqué leur avis sur les candidats. Ces derniers ont été informés de ces avis et peuvent déposer une note contenant leurs remarques à ce sujet. L'avis du conseil d'administration de la police judiciaire est attendu pour le début du mois d'avril. La commission d'évaluation prévoit d'organiser une réunion préparatoire le 1er avril 1999. Les réunions d'évaluation proprement dites auront lieu ultérieurement. Le procureur général du ressort de la brigade au sein de laquelle des places sont vacantes devra ensuite communiquer son avis.

En ce qui concerne les conséquences pratiques de l'arrêt rendu par la Cour d'arbitrage, les deux postes de commissaire général adjoint, qui étaient devenus vacants, suite à la mise à la retraite d'office, ne le sont plus si les intéressés reprennent leur service et ne demandent pas immédiatement volontairement à être admis à la retraite anticipativement. M. Vanderzwalmen a déjà repris son service.

Les trois postes de commissaire principal d'Anvers, Bruxelles et Namur, qui étaient devenus vacants, suite à la mise à la retraite d'office ne le sont plus si les intéressés reprennent leur service et ne demandent pas immédiatement volontairement à être admis à la retraite anticipativement. M. Van Loon, commissaire principal à Anvers a déjà repris son service.

Par conséquent, la procédure relative aux postes de commissaire général et de commissaire général adjoint se poursuit. Des décisions interviendront incessamment sur la base des avis du

collège et de la commission d'évaluation pour les personnes autres que celles précitées et pour lesquelles la Cour d'arbitrage a rendu son arrêt que je dois bien entendu respecter.

Le président : La parole est à M. Didier Reynders.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Monsieur le président, je remercie le ministre pour son information. En effet, je craignais qu'en raison de l'informatisation du département, on n'ait pas songé à mettre "Le Moniteur Belge" à disposition des procureurs généraux. Mais, c'est chose faite. Donc, les procédures sont interrompues dès que des personnes reprennent leur service en application de l'arrêt.

Le président : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van de heer Patrick Dewael aan de minister van Justitie over "de opsluiting van een bouwvertreder in de gevangenis van Hasselt" (nr. 2130)

Question orale de M. Patrick Dewael au ministre de la Justice sur "l'emprisonnement d'un contrevenant en matière d'urbanisme à la prison d'Hasselt" (n° 2130)

De voorzitter : De heer Patrick Dewael heeft het woord.

De heer **Patrick Dewael**, voorzitter van de VLD-fractie : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de opsluiting van een bouwvertreder in de gevangenis van Hasselt ging gepaard met heel wat mediahellingstelling en desinformatie door de betrokkene. Hij kreeg uitvoerig de gelegenheid te argumenteren dat de bouwvertreding die hij zou hebben begaan destijds werd toegedeckt door de toenmalige burgemeester. De betrokken burgemeester ontkent in alle toonaarden. Naar verluidt werd tot driemaal toe een proces-verbaal opgesteld.

Mijnheer de minister, u mag mijn vraag niet verkeerd interpreteren. Vonnissen moeten worden uitgevoerd. De rechterlijke macht moet dit in volle onafhankelijkheid kunnen doen.

De opsluiting van de bouwvertreder heeft me echter wel verbaasd. Hij werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van 1 maand en is, mijns inziens, geen gevaar voor de fysieke integriteit van zijn medeburgers. Ik meen te weten dat veroordelingen tot een gevangenisstraf

Patrick Dewael

tot 4 maanden niet effectief worden uitgevoerd omdat de gevangenis af te rekenen hebben met een chronisch gebrek aan capaciteit.

Mijnheer de minister, kunt u toelichten waarom de betrokkene wel werd opgesloten? Naar verluidt werd zelfs een plaats vrijgehouden voor zijn echtgenote. Zij is aan een effectieve gevangenisstraf ontsnapt omwille van haar zwangerschap. Is dit correct?

In tegenstelling tot de problematiek van mijn interpellatie zijn gevangenisstraffen, mijns inziens, niet de aangewezen remedie om een strafuitvoeringsbeleid inzake bouwovertreden gestalte te geven. Kunt u uw prioriteiten in het strafuitvoeringsbeleid toelichten?

De voorzitter: De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie: Mijnheer de voorzitter, collega's, op 17 maart 1999 heeft de betrokkene zich aangeboden bij de gevangenis van Hasselt. Hij was in het bezit van een gevangenisbriefje dat was afgeleverd door het parket van Hasselt dat bevoegd is inzake de beslissing betreffende de tenuitvoerlegging van de betrokken gevangenisstraf.

Het is correct dat ministeriële richtlijnen bepalen dat straffen van minder dan 4 maanden effectieve gevangenisstraf in principe niet worden uitgevoerd. Op dit principe wordt een aantal uitzonderingen gemaakt.

In dit concrete geval werd een van de uitzonderingen toegepast. De betrokkene had immers reeds een eerdere veroordeling opgelopen voor een

effectieve gevangenisstraf die niet was uitgevoerd. Daarom werd de nieuwe straf wel uitgevoerd. Omwille van de privacy kan ik u moeilijk meedelen welke straf de betrokkene eerder had opgelopen.

De voorzitter: De heer Patrick Dewael heeft het woord.

De heer **Patrick Dewael** (VLD): Mijnheer de minister, ik vraag niet te weten over welke feiten het hier gaat. Ik vermoed dat de vorige uitgesproken straf om andere feiten ging dan om een bouwovertrading.

Minister Van Parys: Ja.

De heer **Patrick Dewael** (VLD): Kunt u mij meedelen tot welke tijdsspanne de betrokkene was veroordeeld?

Minister Van Parys: Als u daar echt op aandringt, kan ik dit meedelen. Toch lijkt het mij moeilijk verdedigbaar dit publiek te doen met het oog op de privacy van de betrokkene. Ik wijs erop dat het niet evident is dat ik publiekelijk mededeel tot welke straf een persoon eerder werd veroordeeld.

Ik wil het u schriftelijk meedelen maar als u er echt op aandringt, zal ik het ook mondeling doen. Ik weet dat dit dan in de pers zal verschijnen en dan kan een probleem rond de privacy van de betrokkene ontstaan.

De heer **Patrick Dewael** (VLD): Mijnheer de minister, ik wil er niet op aandringen. Ik stem in met een schriftelijk antwoord.

Mijnheer de minister, ik doe dit niet om het u lastig te maken. Ik wil er alleen maar mee zeggen dat de betrokkene een

carnavaleske vertoning ten beste heeft gegeven op het ogenblik dat hij naar de gevangenis moest. Hij is van bij hem thuis in een gevangenisplunje naar de gevangenis getogen.

Ook heeft hij een aantal verklaringen afgelegd die door niemand werden tegengesproken. Hij zei dat de burgemeester nooit enige opmerking zou hebben gemaakt. Van een vroegere veroordeling maakte hij natuurlijk geen melding.

Mijnheer de minister, ik stel deze vraag alleen om u de kans te geven u te kunnen verdedigen. Ik neem akte van uw antwoord. Ik kijk met belangstelling uit naar uw schriftelijk antwoord. Ik neem aan dat er goede redenen waren om die maand effectieve gevangenisstraf ook uit te voeren.

De voorzitter: Ik neem aan dat wanneer hij in gevangenisplunje naar de gevangenis is getogen, hij die nog had van zijn vorig verblijf aldaar. (*Gelach*)

De heer **Patrick Dewael** (VLD): Mijnheer de voorzitter, u weet dat carnaval vieren in Limburg een aangename vermakelijkheid is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.21 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 16.21 heures.*